

10. Telefon: 15-60
Havonta 110, negyedévre 320
Évára 600, egészévre 1200
Földre: Havonta 2, félévre 12, egészévre 24
Hirdetők díjazása
„UJ KELET” a csehszlovákiai németek és magyarok közti barátság és együttműködés híradója
Cikkjeink utánpótlás forrás megjelölésével

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Ara 5 lej
Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jumbo Ferenc. Bucaresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Straža Cobalceson 62.
Vasárnap, május 15.
1938—5998. Ijár 14.
XXI. évf., 108. szám.

A „fegyveres békéről” mondott nagy beszédet Mussolini Genovában

A Duce a Róma-Berlin tengelyhez való hűségét hangoztatta, amely azonban nem zárja ki a megegyezéseket
Még nem bizonyos, hogy sikerre vezetnek-e az olasz-francia tárgyalások — mondotta Mussolini

Genova, május 14. Ma délelőtt 11 órakor hangozott el Genova, a nagy olasz kikötőváros főterén Mussolini újabb beszéde, amelyet magyszámú tömeg előtt mondott el. Mussolini érkezését a hősök emlékműve előtt ünneplés „Duce! Duce!” kiáltások fogadták. Mussolini beszédében, amelyet az egész világ közvéleménye nagy érdeklődéssel várt, a következőket mondotta:

— Örömmel fejezem ki afölött, hogy tizenkét év után ismét ellátogattam abba a városba, amely inkább, mint valaha a „tengerek arának” nevezheti magát. Ezerkilencszázharmadik március 11-én Olaszország ismét nagy dilemma előtt állott. Ezen a napon olyan határozatot kellett hoznia, amelytől a béke, vagy háború, tehát Európa sorsa függött.

Olaszország nem vállalkozhatott arra a fluxusra, hogy az Anschlusst megakadályozza. Nem vállalkozhatott már azért sem, mert ez baráti érzésével állott volna ellentétben. Az Anschluss bekövetkezését Olaszország előrelátta s bekövetkezéssel szemben csak azt a választ adhatta, amit adott.

A fasiszta Olaszország ellenségeit föltöbbelkeserítette az a gesztus, amellyel Olaszország az Anschlusst tudomásul vette és elfogadta, de izléseken egyáltalán nem mondható dühkitörést hallattak. Azt várták, hogy az Anschluss miatt a két totális állam közötti fegyveres összetűzésre fog kerülni a sor, tehát olyan komplikációkra, amelyek nem zárják ki a háborút, amely kétségtelenül meggyitott volna az utat a bolsevizmus teljes diadala felé.

Amit örökre eltemettek — 1934-től 1938-ig — folytatta beszédét Mussolini — sok víz folyt le a Tiberisen, a Dumán, a Temsén és a Szaján. Ezalatt az idő alatt a Népszövetség szankciókat is alkalmazott Olaszország ellen, amely véres és óriási erőfeszítéssel volt elfoglalva; igen megterhelő, amelyeket sohasem feledeztünk el. Ezeknek a megterheléseknek lett természetesen következménye, hogy

mindaz, ami diplomáciai és politikai téren a „strészl front” név alatt volt ismeretes, meghalt és örökre el van temetve. Ami bennünket illet, mi sohasem fogunk tenni egyetlen lépést sem feltámasztására. Olaszország nem engedhetne meg magának azt a fényűzést, hogy minden négy évben szabályos lejáratl mozgósítást rendeljen el egy végsőzetesül nemzeti forradalom megakadályozása érdekében. Vannak azonban magasabbrendű indokok is, amiket ebben a városban óhajtok proklamálni, abban a városban, mely azzal büszkélkedik, hogy Giuseppe Mazzini szülte.

Lojális barátság Németország iránt — Ami Hitler kancellár római látogatását illeti, tudomására kell adnom a világnak, hogy az a beszéd, amely május 7-én a Palazzo Veneziaában elhangzott, nem csupán egy szokványos szónoklat, hanem a legösszefőbb baráti megnyilatkozás volt.

A fasiszta Olaszország nem vállalhatta azt az elítélendő és hiábavaló terhet, amit a Habsburgok és Metternich régi Ausztriája vállalt, hogy szembeálljon ama nemzeti mozgalmakkal, melyek a nemzeti egység megteremtésére irányultak.

Amit megtettünk, hogy tudnillik az Anschluss tényével szemben nem aggodalmun-

kat, hanem baráti szavunkat hallattuk: becsületérzésünkkel és Németország iránti lojális barátságunkból eredt.

A Róma-Berlin tengely nem akadály a megegyezéseknek

— Az olasz és a német nemzeti forradalom együttműködése arra hivatott — mondotta ezután Mussolini —, hogy rányomja bélyegét erre a századra. Ennek az együttműködésnek jelentőségét a német kancellár római látogatása hangsúlyozta ki, akit az olasz nép méltó fogadtatásban részesített. Az egész világ előtt hangoztatnom kell, hogy

Olaszország hű fog maradni a Róma-Berlin tengelyhez, ami azonban nem jelenti azt, hogy ne folytassuk a megegyezés politikáját mindazokkal, akik ösztönözik a megegyezést.

Hogy ezek a megegyezések lehetségesek, azt bizonyítja a múlt év márciusában megkötött olasz-jugoszláv egyezmény, amelynek megkötése óta teljes béke uralkodik az Adrián. De megegyeztünk Angliával is.

Ez a megegyezés azért nagy horderejű, mert a két hatalom között fennállott ellentétek már-már végveszéllyel fenyegették a két nemzet közti kapcsolatokat.

Az angol-olasz ellentétekben nagy szerepe volt a megértés hiányának és a tényleges európai helyzet nemismerésének. Számos idegen számára Olaszország a boisevista irodalom által torzító színekben lefestett ország volt. Végre azonban eljött az ideje, hogy Európa megismerje a munka és a fegyverek Olaszországát.

A London és Róma között létrejött megegyezés két olyan birodalom között kötött, amelyeknek uralma a Földközi tengertől a Vörös tengerig és az Indiai óceánig terjed.

Mi tiszteletben akarjuk tartani az Angliával történt megegyezést és hisszük, hogy Anglia vezetői is hasonlóképpen fognak tenni.

Ennélfogva remélhető, hogy az egyezmény hatás lesz. Ennek a tartósságnak garanciája az a helyeslés, amellyel ezt a megegyezést az egész világ fogadta.

„Párizs Barcelona, mi Franco győzelmét kívánjuk”

— Ami a francia-olasz tárgyalásokat illeti, hangoztatta Mussolini, — még nem tudom, hogy sikerrel fognak-e végződni.

Egy rendkívül aktuális kérdésben, nevezetesen a spanyol polgárháború kérdésében, köztünk és Franciaország között éles ellentétek forognak fenn. A franciák Barcelona győzelmét kívánják, mi pedig a Franco tábornokét.

Eppen ezért engedjük meg a genovai feketeingesek, hogy Franciaországgal szemben az óvatosság és körültekintés politikáját hangoztassam.

Ezután Mussolini azokkal a beszédekkel foglalkozott, amelyek az Egyesült Államokban, részben Roosevelt elnök, részben Hull külügyminiszter ajkairól a totális államokkal és így Olaszországgal kapcsolatban elhangzottak s amelyek — mint emlékeztetés — élesen elítélték eme országok agresszív politikáját.

— Ismerjük a tengerentuli beszédeket, amelyek annál is inkább meglepők, mert egy ugynevezett nagy demokrácia részéről hangoztattak el, már pedig a demokrácia államok arról nevezetesen, hogy általában a háború ellenségeinek nevezik magukat. A tengerentuli beszédek azonban határozottan háború fenyegetést tartalmaztak mifelénk. Mi a békét akarjuk, de ha a demokrácia a háborút

készíti elő, úgy majd készen fogadjuk fenyegetéseit.

Az autárkiáért

Beszédét Mussolini Olaszország és a fasiszmus megszokott magasztalásával végezte. Azt hangoztatta, hogy amit Olaszország az utóbbi években elért, az csak egy szakasza a nemzetek és világrészek közötti harcoknak. Ennek a harcnak — mondotta, — nem szabad szünetelnie.

Folytatnunk kell a harcot teljes önelégültségért, a fegyverkezés fokozásáért, mert bár a békét akarjuk, ezt csak fegyverekkel tudjuk biztosítani. Békét akarunk s a nemzeti szocialista Németország is ezt akarja.

De ennek a békének fegyveres békének kell lennie s éppen ezért jöttem ebbe a városba, hogy láthassam az olasz flotta erejének bemutatóját.

Mussolini azzal végezte be szavait, hogy ha a nagy demokráciák ténylegesen világnézeti harcra készülnek a totális államok ellen, úgy ezek egyetlen blokkba fognak tömörülni,

hogy felvegyék a végsőkig menő harcot a demokráciákkal.

Mussolini beszédét a tömeg óvációkkal fogadta.

Mexikó megszakította a diplomáciai összeköttetést Angliával

MEXIKÓ, május 14. A mexikói kormány megszakította a diplomáciai kapcsolatát Angliával. Cardenas elrendelte a londoni mexikói követ azonnali visszahívását. A meglepő elhatározás a nemrégiben történt külföldi kézen lévő mexikói követségek kisajátítási ügyével hozták kapcsolatba, amellyel szemben az angol kormány nem túl barátságos magatartást mutatott. Washingtonban a híradás nagy meglepetést keltett és a helyzet további kiélesedésétől tartanak. Hivatalos körök egyáltalán nem titkolják bizonyos mérvű aggodalmaikat az angol-mexikói ellentét miatt. Hír szerint az amerikai kormány egyáltalán nem hajlandó a közvetítő szerepét játszani.

A svájci alkotmány

A csehszlovákiai nemzetiségi kérdés rendezésével kapcsolatban világszerte felmerült a svájci viszonyokra való utalás. Közismert dolog, hogy Svájcban nagy különböző nyelven beszélő emberek élnek békében egymás mellett és egymásért, arról azonban már kevesebben tudnak, hogy ennek az idilnek mi a jogi alapvetése. A helyzet megértésére mindenekelőtt pár általános szempont bemutatása szükséges. Mindenekelőtt emlékeztetni kell Svájc geográfiai fekvésére, a kis, hegyláncokkal keresztül-kasul szelt országra, amely Európa hadiszempontból legfontosabb hegy-szorosait uralja. Ki kell emelni az aránylag kedvező gazdasági helyzetet s az ország társadalmi tagozódását. Tekintetbe kell venni, hogy minden egyes svájci néptörzs etnográfiai értelemben egy nagy „anyaország” fia s emlékezni kell a modern Svájc történetére, amelynek kezdete a mondabeli Rütli esküvel, vagyis a 13. századdal kezdődik. Végül nem szabad elfelejteni, hogy a huszoneg Kanton egyáltalán nem alkot törvényhozói, vagy igazgatási unit teremtett mesterséges egységet, hanem egykori miniatűr államocskák, amelyek lassan találtak egymásra s az államszövetség útján keresztül végül szövetséges állammá tapadtak, amelyben jóllehet jelentős jogaikat megőrizték, sajátos törvényeiket mégis az egész javára önként alárendelték.

A svájci demokrácia 1874-ben hozott alkotmánya nem a nemzetiségekre, hanem a Kantonokra épült. A jogi személyiségek, a Kantonok, amelyek egyrészt gyakran több nemzetiségűek, másrészt mindig csak egy részét reprezentálják valamelyik törzsnek, mivel a három „többségi” nép több Kantonra oszlik el. Az alkotmány komoly nemzeti küzdelmekre nyilvánvalóan nem gondolt, mert még a legmesszebbmenő határozathoz is elegendő az egyszerű többség, vagy a szövetségi tanácsban, mint a szövetségi gyűlésben, tartsa azt a svájci nép, vagy akárcsak Kanton. A szövetségi tanács számára, amelynek a funkciója körülbelül ugyanaz, mint amit más demokrátiákus államokban az államfő és a kormány reprezentálnak, az az alóírás, hogy mind a hét tag más Kantonból származzék. A világháború idején tett amaz ajánlatot, hogy a „szövetségi tanács összehívásában kifejezésre jusson a nyelvterületek képviselői”, — elutasították. Ugyanígy elesett annakidején az alkotmány megtárgyalásakor az a javaslat, hogy a szövetségi bíróság keretében a polgári és büntető ügyekben a bíróság német, francia és olasz polgárokból álljon. Az alkotmány megfogalmazói megegyeztek abban, hogy a törvényesek tagjai között képviselve legyen. A nyelvet képviselheti bárki, aki úgy beszél a szóbanforgó nyelven, mintha az anyanyelve volna.

A svájci nyelvhasználat szabályozása is bizonyos vonatkozásokban közismert. A szövetséges állam hivatalos nyelvétől elismeri az alkotmány a német, francia, olasz és réto-román nyelveket. Az alkotmánynak azonban van egy pontja, amely megengedi, hogy minden polgár anyanyelvét a szövetségi hivatalokban szabadon használhatja. Továbbá: — a szövetségi hivatalok a Kantonokkal való érintkezésükben az illető kanton nyelvét tartoznak használni. A Kantonok közötti érintkezésben viszont egyedül a célszerűség az irányadó. Ebben a vonatkozásban Walter Burghard professzor, aki egyik legjobb ismerője a svájci közigazgatásnak, a következők említésre érdemes követelményt állítja fel:

HASZNALJA A HÍRES **Lithinés du D'Gustin** HIGENIKUS ITAL HUSIT KELLEMEI

OVAKODION A UTANZATOKTOL

„Az előjáró hivatal a helyi, alantás hivatalokkal elvileg kerületi nyelvet használhatja és nem követelheti tőlük, a kevésbé képzetektől, hogy más nyelvet használjanak.“

A szövetségi hivatalnokok számára semmiféle nemzetiségi numerusz klauzusz nem áll fenn, sőt a szövetségi tanács az egyik olasz kanton 1909-ben történt panaszával kapcsolatban kifejezetten megállapította, hogy valamely hivatal elnyeréséhez kizárólag a képesség, nem pedig valamely meghatározott Kantonhoz való tartozás az irányadó. Egyidejűleg minden esetre rámutatott arra is, hogy a panaszt emelő Kanton szolgálattétel szövetségi hivatalnokai az ottaniak köréből rekrutálódnak s a kifogásolt hivatalnok helyek más Kantonbeliekkel való betöltése kizárólag arra a körülményre vezethető vissza, hogy a szóbanforgó Kantonból nem akadt elég megfelelő jelentkező. Hogy tehát a szövetségi hivatalnok-karban, úgy a legmagasabb, mint a legalacsonyabb pozíciókat ugyanúgy, mint a szövetségi tanácsban az összes nemzetiségekhez tartozók töltik be, nem alkotmányos megkötésekkel magyarázható, hanem egyedül a gyakorlat, amely általában a döntő. Az alkotmány annál inkább sem tehet ilyen klauzuláris megkötéseket, mert például a németek héttizedét teszik a lakosságnak és így minden kérdésben a három másik törzset leszavazhatják, valamennyi pontját egyoldalúan megváltoztathatják s a német nyelvet egyedüli állammennyelvű tehetők s minden állami hivatalt lefoglalhatják. A svájci alkotmány a helyzet ilyen kialakítására semmiféle lehetőséget sem nyújt s hogy a svájciak az alkotmányt ilyen természetű kikötéséggel egyáltalán nem hiányolják, ez a körülmény maga épp eléggé igazolja, hogy a tényleges helyzettel senki sem kíván visszaélni.

A kantonális hivatalnokok alkalmaztatásába a szövetségnek nincs semmi beleszóla. Ebben a kérdésben a Kanton dönt és ezzel — jöllehet például a berni Kanton szülöttjét alkalmazhatja a bázeli Kanton, ami nagyon sokszor előfordul — a kérdés lokális és így nemzetiségi igényeket kielégítő megoldás. Ebben a vonatkozásban merül fel a Szövetség és a Kantonok közötti illetékesség kérdése. „A határvonal nagyon kötött“ — véli Burkhardt. Mindenesetre jóakarát szükség — „a bonyolult államalakulat“ funkcionálásához. A Szövetséget illeti teljességgel a katonai, a külügyi, a háború és a béke, a vámok és a pénzügyek kérdésében a döntés. Szélesebb vonatkozásban — például a magánjogot illetően — már megkötések állanak fenn, az alkalmazás azonban a Kantonokra hárul. A vasut, a posta és a táviró, valamint az általános érdeket szolgáló közintézmények felállítását a Szövetség hatáskörébe tartozik.

A Kantonok legmesszebbmenő jogi hatáskörébe tartozik a jövedelmi adó megállapítása, az iskoláztatás és a rendőri közigazgatás. Természetesen a Szövetség magáévá tehet kantonális igényeket. Így például jelenleg meglehetősen elkeseredett harc folyik a büntető jog egységesítéséért, ami eddig a Kantonokra tartozott. Ennek az állapotnak a különös következménye, hogy ugyanazt a vétséget Genfben más-kép büntetik, mint Churban s jöllehet a büntető jogért bevezetett küzdelem egy ideig még eltart, kétségtelen, hogy végül is az egységes jog álláspontja győz.

Ellenére annak a tendenciának, mely a kantonális jogok fokozatos eszakkentésére törekszik, a Kantonok sajátos élete még ma is igen széles. A szövetségi alkotmány azonban már eleve gondoskodik arról, hogy ezekkel a szabadságokkal ne történhessék visszaélés. Valamennyi Kanton tartozik bizonyos alapelveket, — törvény előtti egyenlőség, vallás és sajtószabadság

— tartani. Ezenkívül viszont a Kantonok alkotmányai biztosítják polgáraik számára politikai jogaiknak a direkt, vagy az indirekt demokrácia formái szerint való kiélését, minek következtében a totalitás minden formája kizárt. Végül egyik Kanton alkotmánya sem oktrojálható a lakosságra. Az alkotmányt csak a nép fogadhatja el s csak a nép revidálhatja ha azt a polgárok abszolút többsége kívánja.

Az a kérdés, vajjon a svájci alkotmányon mulik-e, hogy a svájci állapotokat minden nemzetiségi problémákkal bíró állam irigyl. Kétségtelenül a svájci alkotmány a sima együttlés előfeltételeit teremtette meg. Rosszakarattal azonban ez az alkotmány is szíthatta nemzetiségi békétlenséget. A harmonia szempontjából sokkal jelentősebben esnek latba a soraink

elején említett általános körülmények, amelyekhez még pár további csatlakozik. Először is: bár a svájci nép tiszteli az alkotmányt, még sem isteníti azt; szívesen változtat rajta — átlag minden második évben megtoldja valamivel, töröl bejelöl valamit, vagy újra formuláz egyes pontokat és így azt a formát teremt meg, amely a legjobban megfelel számára. Másrészt a svájciak tudják, hogy egy kis állam csak kölcsönös megértéssel és engedékenységgel tudja fenntartani magát. Így idők folyamán a békés, demokratikus tetterő légköre fejlődött ki; érzület, mely áthatja az egész alkotmányos életet s minden korszerű törekvés ellenére eleven a svájci népben, fenntartja Svájcot és az állam jólétére illetőleg fontosabb, mint az alkotmány 123 pontja közül bármelyik.

nem májé nek: népe zeti kritika is érne az angol kormány Palesztina-politikáját, az angol népben mégis a zsidóság legnagyobb szövetségességét kell látnunk. Sajnálatos állapotot meg Ben Gurion, hogy az összes, az arabokkal való meg egyezési kísérletek csődöt mondtak. Az elhunytt Arlosoroffal együtt annak hivatalba léptétől kezdve állandóan azon voltak, hogy barátságos viszonyt teremtsenek az arabokkal, ez azonban eddig eredménytelen maradt. Végül Ben Gurion felhívta a világ zsidóságát, hogy a zsidó ifjúság katonai kiképzését a palesztinai zsidó stratégiai pozíciók megerősítését, a földszerzést, a hajózási és repülőtevékenység fejlesztését a legközelebbi jövő legül gősebb feladatainak tekintse.

A newyorki rádió közvetítette Rechobotból Weizmann nagyszabású felhívását az amerikai zsidósághoz

„A megpróbáltatás órái után a jobb zsidó jövő hajnalhasadása következik“ — mondotta Weizmann. Javul a gazdasági helyzet Palesztinában

Jeruzsálem, május 14. Weizmann Chaim professzor, a cionista világszervezet elnöke, az „United Palestine Appeal“ ezévi nagyszabású gyűjtőakciójával kapcsolatosan beszédet tartott, amelyet rechoboti dolgozó szobájából a newyorki rádió keresztül egész Észak-Amerikában közvetítettek. Weizmann professzor főleg a gálut országok zsidó tömegeinek tragikus helyzetével foglalkozott és többek között a következőket mondotta:

— Azok, akik azt hiszik, hogy a zsidóságot megsemmisíthetik és a zsidókat elpusztíthatják, rövidesen meg fognak győződni arról, hogy a zsidóság hajlíthatatlan és hősiessé szellemű erősebb, mint az ütések és gyűlöletre uszítások és hogy ez a szellem le fogja győzni a pusztítás erőit.

A cionizmus helyzetével kapcsolatosan a következőket mondotta ezután Weizmann:

— Bármilyen is legyen a politikai döntés Palesztinát illetően, nem lehet kétséges, hogy egy olyan korszak küszöbén állunk, amely összes eddigi sikereinket felül fogja múlni. Abban a helyzetben leszünk, hogy az új bevándorlók sok ezreit fogadjuk be az országba és megmentsük nyomorától a gálutországok zsidó ifjúságát. A nehéz órák, amelyeket most átélünk egy deris hónap beköszöntését jelentik, amely elűzi a hosszú gálutkorszak zsidó életének sötéttségét és teljes napkelte felé vezet bennünket Erec Jisraélben. Ez az egyetlen méltóságteljes és becsületos válság, melyet egy régi nép azoknak adhat, akik ki akarják irtani.

Jeruzsálem, május 14. Több napos tanácskozás után a palesztinai munkáspárt rechoboti konferenciája végetért. Az ország helyzetével kapcsolatos határozati javaslat többek között a következőket mondja:

Nem fog édit émi a terror

Az arab terror nem fogja elérni célját, nem fogja megtörni a zsidó akaratot, ellenkezőleg, csak megerősíti a zsidó népet azon elhatározásában, hogy felépíti otthonát. A továbbiakban tiltakozik a határozat a bevándorlási megszorítások ellen, felhívja a gáluti zsidóságot, ne essen kétségbe, hanem erősítse meg a nemzeti erőket. Hődellettel emlékeztik meg a határozat a jisiv védőiről és felhívja a kormányt, hogy további intézkedéseket te-

gyen a terror és a törvénytelenység leküzdésére.

A konferencia során Mose Sertok, a Jewish Agency politikai departamentjének vezetője referátumot tartott, amelyben főleg a bevándorlás kérdésével foglalkozott. A gazdasági helyzetben — mondotta Sertok, — nyilvánvaló javulás észlelhető. Minél nagyobb lesz a javulás, annál eredményesebben vezetheti egy Jewish Agency a harcot a bevándorlás megnagyobbítása érdekében. A jisivot nem sujtathják pogromok, de a palesztinai zsidóság hadállapotban él. Háromezrhatszáz törvényesen engedélyezett fegyver és egy ennél jóval nagyobb számú tömeg áll rendelkezésre, amely fegyverek használatára fel van jogosítva, úgy, hogy a jisiv védelmi erejét nem lehet lebecsülni.

Ugyancsak nagyszabású expozé tartott a konferencián Dávid Ben Gurion, a munkáspárt vezetője, és a Jewish Agency palesztinai osztályának vezetője. Soba még a zsidóság

Jeruzsálem, május 14. Az új palesztinai vizsgálóbizottság tanulmányútja során meglátogatta tegnap Chedera kolóniát. A bizottság tagjai behatóan értesültek a telepek életfeltételei és jövedelmi forrásai iránt.

Jeruzsálem, május 14. Fegyveres arab banda keddről szerdára virradó éjszaka támadást intézett a Palesztina északi határán fekvő új zsidó települést: Chanita ellen. A támadók mintegy háromszáz lövést adtak le. Zsidó segélyrendőők és telepek élnek tüzeléssel válaszoltak és elűzték a terroristákat.

Jeruzsálem, május 14. Arab körökben úgy hírlík, hogy Faud Hamzi, Hedzsász külügyminisztere közvetíteni igyekszik a Nashashibik és Husszeinek között, azaz Nashashibit bej arab védelmi pártja és a Beyrut közelében száműzetésben élő jeruzsálemi főmufti pártja között.

A külügyminiszter röviddel ezelőtt meglátogatta a főmuftit.

Egy millió zsidó angol zászló alatt London, május 14. Olivier Locker Lampson konzervatív képviselő a manchesteri cionista szervezet gyűlésén beszédet tartott, melynek során többek között a következőket mondotta:

—A németek ausztriai inváziója minden kormányra az eddigéinél tízszeresen inkább hárítja a feladatot, hogy hozzájáruljon a zsidók kérdés megoldásához. Ez összekapcsolható a mi stratégiai érdekeinkkel. A háború után Palesztina a Szezi csatorna egyik fontos támpontja lett. Egy millió zsidó angol zászló alatt — ebből félmillió Transzjordániában, amely csaknem oly nagy, mint Anglia, — katonailag nem lebecsülendő tényező volna.

Locker Lampson bejelentette, hogy az alsház számos tagjának aláírásával jegyzéket nyújtott át a gyarmatügyi miniszternek, ismertetve ezt a tervet.

Németország nem vesz részt a newyorki világkiállításon

Washington, május 14. Dieckhoff washingtoni német nagykövet megjelent az amerikai külügyminisztériumban és hivatalosan bejelentette, hogy Németország devizapolitikai okoknál fogva nem fogadhatja el az amerikai kormány meghívását és nem vesz részt a newyorki világkiállításon.

Egyes amerikai lapok úgy magyarázzák a

németek elutasító válaszát, hogy Németország nem akarja kitenni magát esetleges tüntetéseknek, tekintettel arra, hogy Newyorkban bizonyos szélsőbaloldali szervezetek minden alkalmat kihasználják arra, hogy tüntessenek a harmadik birodalom ellen. A bejelentés nagy meglepetést keltett.

A zsidóság jövője a cionizmus erejétől, a cionizmus ereje Ardealban a „Zsidó Nemzeti Szövetség-sékel“-akció sikerétől függ.

Váltsátok meg, terjesszétek a „Zs. N. Sz.-sékel“-t!

Dzs

Hogyan fest

Add

A „Chemin de Fer“ társaság idváló üzleti kezik. A hordárok utd váltat az utasokkal. Mlé nek a vonatban, figy 500 francia frank lefizet elbánásban“ részesítenek. Jegy 1000 frankba kerül) a „külön elbánás“ azt meg tudnom.

A 90 centiméter széles baktatunk az éjszakában pillanatra apró mozdonyb jaival játékszer benyomá vágások között halad. M egy állomáshoz érkezünk) lóval itegető benzülőtt és a kerek alakú „tukul“ benzülőtték kunyhójának gas töltésekről majdnem kon a növények a kocsibe „Egyetlen francia kató link“ — jegyzi meg a utitárs. S attól kezdve a alkalmommal fjedten nécz sit a vonat. Pedig nem csillagos afrikai eget, me viskót, fehér vászonba titokzatos alakú növé vesző pusztaságot világit

A napfelkelte már olas talál. A vonat egyre em ből hegyek lesznek. A „kapok“-fák és „Euforbia fel, mely vastag, belül irt tartja, mintha imádkozna valamely utszéli Shell ristista szobaberendezés é mint elő növényhez. A p fák ágain majnok hűtőz növényzetben néha előtúr a közelben legelőző öszv színű madarak tisztogató keselyük kímélik az áldo két oldalán kunyhóiban életét a benzülőtt lakoss nek az állomáshoz, hogy az utasoknak, vagy bensz zsiákt. Meztelen négerp zsiással üdvözlik vona hangjukon hiáltoznak felé geria“ (az olasz mangiar ferdítése.) A kapott pénz fogatják s visszaadják geria“

Díre Dana ugyanazt betölti Etiópiában, országban. 400 kilométer Etiopia legértékesebb tes gában, ide szállítják a

Transilvan korszaka Lon Wender Jenő

Tárgu-Mures, május 14. Egy ardeali, tárgumures egyetemi hallgató, egy fia, évekig tartó esemen talanság után, merész el összekuporgatott fillérr ismeretlenségnek. Akárc nütlen mesékben, ifju visszatérő rózsaszínű rem a batyut helyettesíti e koffer.

Tizenhat évvel ezelő kisvárosból egy karrier, telten hosszú beszámoló riportokban foglalkozt és az Újvilág legnagyobb vabb lapja, amelyek ne be egy idegenszármazást A rokonok pedig, egy Ugyvéd és családja, am szerden izgalmas karrie ről érdekődünk, ragyogó ki a rokonok és ismerő angol cikkeket, amelyeket sükereiről írtak. A beszámolók és e rajzolónak előtünk e még érdekesebb kontur. Tizenhat évvel ezelőtt

Dzsibutitól vonaton Addis Abebaig

Hogyan fest az olasz kőntösbe öltöztetett Abesszinia

Addis Abeba, május hó. A „Chemin de Fer Franco-Ethiopienne” társaság kiváló üzleti szellemmel rendelkezik. A hordárok után is perronjegyet váltott az utasokkal. Mielőtt helyett foglalnak a vonatban, figyelmeztetnek, hogy 500 francia frank lefizetése ellenében „külön elbánásban” részesítenek. (Az első osztályú jegy 1000 frankba kerül.) Hogy miben áll ez a „külön elbánás” azt máig sem sikerült megtudnom.

A 90 centiméter széles síneken kényelmesen baktatunk az éjszakában. A vonat, mely első pillanatra apró mozdonyával, keskeny kocsi-jaival játékszer benyomását teszi, mely bevágások között halad. Minden negyedórán egy állomáshoz érkezik, mely a zöld zászlóval integető benzillótt „állomásfőnök”-ből és a kerek alakú „tukul”-ből áll. A tukul a benzillótt konyhájának iteni neve. A magas töltésekről majdnem benyulnak az ablakon a növények a kocsiba.

„Egyetlen francia katonát sem utazik velünk” — jegyzi meg az egyik jól értesült utitárs. S attól kezdve a nő utasok minden alkalommal ijedten néznek ki, midőn lelassít a vonat. Pedig nem látni mást, mint a csillogos afrikai eget, mely néhány szegényes viskót, fehér vászonba burkolt alvó alakot, titokzatos alakú növényeket és sötétségbe vesző pusztaságot világít meg.

A napfelkelte már olasz gyarmat területén talá. A vonat egyre emelkedik. A dombokból hegyek lesznek. A csenevész bokrokat „kapok”-fák és „Euforbia Candelabra” váltja fel, mely vastag, belül üres leveleit az ég felé tartja, mintha imádkozna. Inkább hasonlít valamely utszéli Shell reklámhoz, vagy futurista szobaberendezés dohányzóállványához, mint élő növényhez. A pókhálólombu tropuszi fák ágain majmok hintáznak. A magas, dúsnövényzetben néha előtűnik egy-két gazella, a közelben legelőző öszvérek hátát kékes-színű madarak tisztogatják s a magasban keselyűk kémlelik az áldozatot. A vasutvonal két oldalán kunyhóiban továbbélt primitív életét a benzillótt lakosság. Csak néha jönnek az állomáshoz, hogy tanánt kínáljanak az utasoknak, vagy benzillótt törököt, lándzsákat. Meztelen négerpurdák faszta közsztéssel üdvözlik vonatunkat s vékony hangjukon kiáltoznak felém: „mangeria, mangeria”, (az olasz mangiare — enni — szó elferdítése.) A kapott pénzt megnézik, megfogadják s visszaadják: „mangeria, mangeria!”

Dire Dana ugyanazt a szerepet fogja betölteni Etiópiában, mint Milánó Olaszországban. 400 kilométeres körzetből, mely Etiopia legértékesebb területeit foglalja magában, ide szállítják a karavánok a finom

„harrari” kávé, a bőröket, a viaszt, a mézet s a cibetmacska váladékát, melyet az európai parfümpipar nehezen tudna nélkülözni. Itt találkozik a vasut, az ujonnan épített utak s a repülő.

Gépfegyveres kísérettel haladunk tovább Etiópia belsejébe. A hegyek egyre merészebb formákat öltönek. Már 2000 méter magasságon felül járunk. Merész hidakon dübörög keresztül a vonat. A hidfőnél fegyveres ascarik állnak. Moggé környékén fehér katonai sátrak eredeje teríti a tisztásokat. A kunyhók körül tevekaravánok pihennek. A fekete szomáli típus végleg eltűnik. Az amharák, Etiópia legműveltebb népfaja, barnabőrűek. Néhány csecsemő teljesen fehér. Egyébként a fajelméletet itt nehezen lehetne érvenyesíteni. A benzillóttak különböző fajtáinak színe, arcvonása, hajzata teljesen összekeveredik.

Az Egyenlítőtől 10 foknyira, északra, Dzsibutiban, minden mozgás kin a pokoli hőségben. S itt az alpesi levegő áramlik be a vonat ablakán. A fenyőfákat eukaliptuszerdők helyettesítik. Egyedül a benzillótt kunyhók s a feketebőrű lakosság jelzi, hogy Afrikában vagyunk. Nappal ugyan parafasíkosok kell tenni az afrikai nap rádióaktív sugárjai miatt, de a parafasíkosok mellett nyugodtan elfér a kis-kabát. Mindenki európai ruhában utazik. Hat óra után már hívós van s midőn eltűnik a nap vörvörös korongja, előkelelnek a kofferekből a tavaszi kabátok is.

Sűrű eukaliptuszerdőkön rohanunk keresztül. Az „Uj Virág Városa” valahol az erdők mélyén rejtezik. A vonat nehézkesebben emelkedik. A fák között táborozó katonák őrtüzel fénylenek. Mellettük pokrócba burkolózó alakok ülnek.

Addis Abeba állomásán rengeteg autó áll. Mintha valamely európai fővárosba érkeztem volna meg. Az állomáson Olasz Kelet Afrika sajtófőnöksége fogad, s 10 perc múlva már hideg-meleg vízzel ellátott szoba vár rám az Újságrók Székházában (Casa degli Giornalisti), mely európai kényelemmel van berendezve.

A szobám előtt óriási eukaliptuszok merednek az égnek. Milliárdnyi csillag tünik elő a nyurga fák között. A sötétben kerek „tukul”-ok körkrajja látszik. Az aszfaltot uton most nem járhatnak az autók. Az alkirály beteg. Mogadíscó utjából vakbélgyulladással tért vissza. Az operáció kitünően sikerült, de a közelben lévő kórház előtt egy kilométeres körzetben lezárták az utat, hogy a dübörög gépek ne zavarják annak az álmát, aki fáradtságot nem ismerve, betegséggel nem törődve dolgozik Etiópia jövőjéért. (r. t.)

Transilvaniai származású zsidó mérnök korszakalkotó automatájának sikere Londonban és Amerikában

Wender Jenő targu-muresi technikus lefotografálta a hangot.
„Beszélő óra” a telefonközpontban

Targu-Mures, május 14. (Az Uj Kelet tud.) Egy ardeali, targumuresi származású fiatal egyetemi hallgató, egy fatermelő özvegyének fia, évekig tartó eseményletlenség és kilátástalanság után, merész elhatározással, néhány összekuporgatott fillérrel nekivág a nagy ismeretlenségnek. Akárcsak a régi valószínűtlen mesékben, ifjuságunk mindinkább visszatérő rózsaszínű reminiscenciáiban, csak a batyut helyettesíti egy egyszerű fieberkoffer.

Tizenhat évvel ezelőtt így indult el egy kisvárosból egy karrier, amellyel most ismételten hosszú beszámolómban, illusztrált nagy riportokban foglalkoznak az angol főváros és az Ujvilág legnagyobb és legkonzervatívabb lapjai, amelyek nem szívesen hódolnak be egy idegenszármazású tehetség előtt.

A rokonok pedig, egy ismert targumuresi ügyvéd és családja, amikor a feltaláló filmszerűen izgalmas karrierjének egyes stációiról érdeklődünk, ragyogó szemekkel teregetik ki a rokonok és ismerősök előtt azt a sok angol cikket, amelyeket egy hazai feltaláló sikereiről írtak.

A beszámoló és az elbeszélés nyomán felrajzolónak előtűnik egy érdekes karrier még érdekesebb kontúrjai...

Tizenhat évvel ezelőtt Wender Dávid targu-

muresi fűrészgárosnak súlyos gondjai voltak. Három egyetemi hallgató fia volt és a három Wender-fiu merész elhatározással, egy-két hónapra elegendő vagyonukkal, vonatra ült, hogy a ködös Albionban kikössön.

A három Wender-fiu annyit dolgozott és annyiféle foglalkozási ágat üzött addig, amíg a mindennapi kenyeret meg tudták keresni, hogy azoknak felsorolása a legmerészebb kalandorregények témáit is túlszárnyalná.

A Wender-fiuk azonban nem lankadtak, sen szorgalomban, sem kitarásban. Igaz viszont, hogy az eredmény igazolta is törekvéseiket.

Az egyik Wender-fiu egy előkelő angol rádiógyár vezetőmérnöke lett, egyetemi tanulmányainak elvégzése után, a másik fakereskedelemmel foglalkozik, míg a harmadik, az alig 39 éves Wender Jenő a nagy angol lapok aktuális hőse, egy filmgyár vezető mérnöke, aki pár évvel ezelőtt érdekes találmánnyal lepte meg a világot és akit most egy amerikai filmgyárhoz hívnak fantasztikus fizetéssel...

A leányképezett hang...

Wender Jenő, aki különböző foglalkozásai mellett esti kurzusokon végezte el a műegyetem gépészmérnöki fakultását, éveken

Fiatalosan ide
marad arcbőre

ha a megfelelő tápanyagokkal kezeli. Az arc eredményes ápolását és a sejtstruktúra megújítását érték el a Three Flowers Skin & Tissue Cream használatával, amelynek fontos aktív elemeit — Richard Hudnut utasítása szerint — atótogető-masszázzsal kell az arcbőrbe bejuttatni. A Three Flowers Skin & Tissue Cream egyik legfontosabb alkotórésze a hasonlónevetű szépségápoló módszernek — amelynek rendszeres használata a legeredményesebb tenetápolás. Csak kevés számú — de kölcsönhatásaikban összeegyeztetett és egymástkiegészítő — elismert hatású és jósaqu készítményből áll.

HUDNUT
Three Flowers
szépség-ápolás

keresztül különböző találmányokon dolgozott. A feltaláló örökök nyugtalan szemével kísérletezett éveken keresztül, anélkül azonban, hogy megfelelő tökély hiányában megvalósíthatna volna valamelyik álmát.

Jelenlegi állásában aztán, az „Acoustic Film Company” vezetőmérnöki tiszttségében, került Wender Jenő abba a helyzetbe, hogy tökéletesített találmányával, a „lefofografált hang”-gal kilépjön a nyilvánosság elé.

A találmányt mintegy két és fél évvel ezelőtt jegyezte be az angol szabadalmi hivatal és lényege abban áll, hogy feltalálója lefényképezte az emberi hangot. Hosszu éveken tartó kísérletezés után jött reá a feltaláló arra, hogy az üveglemez jobban megörögzíti és tisztában, csillogóbban adja vissza a hangot, mint a viaszlemez. Ebből a forradalmi újításból kiindulva, konstruált a feltaláló egy automatát, amely lefofografálja, valóságos „hanggyorsításban” rögzíti meg az emberi hangot az üveglemezen és az automata mágikus korongja bármikor visszaadja így a megörögzített hangot.

Az automata egy pénzdarab bedobása alkalmával lép működésbe. Egy pennyt kell

bedobni az automatába és a csodálatos szerkezet tiszta, csillogó hangon adja meg a pontos időt. A találmány ugyanis ebben a vonatkozásban nyert először üzleti jelentőséget.

Wender Jenő éveken ezelőtt, miután a szakörök előtt nagy sikert aratott találmányával, az angol telefontársasággal állapodott meg, amely hatalmas összegért vásárolta meg a találmányt, amely a telefonalfizetők számára közvetíti a pontos időt.

Ezután az angol rádió is megvette a találmányt amelyet érdekes újítások formájában használt fel, de nagy jelentősége van a kriminálisztikában is a fiatal feltaláló újításának.

Es végül Amerika...

A feltaláló transylvániai rokonához most érkezett érdekes levél szerint Wender Jenőt egy hatalmas amerikai filmgyár hívta meg vezetőmérnöki pozíciójába, amely természetesen találmányát is meg akarja venni és fel akarja használni és ezzel egyidejűleg az amerikai rádió is meg akarja szerezni hatalmas összegért a találmányt az Ujvilág részére.

Benczel Béla

A héber egyetem főtitkára Clujon

Cluj, május 14. Szerdán, folyó hó 18-án egy napi tartózkodásra Clujra érkezik Arle Ibn Zahav, a közismert héber író, a jeruzsálemi héber egyetem főtitkára, hogy felvegye a kontaktust az egyetemre beiratkozni akaró diákokkal és azok szüleivel. Ibn Zahavot Clujra Orechovszky, az országos Palesztina-Hivatal vezetője kíséri el, aki a különböző eredi ügyekkel kapcsolatosan fog itt-tartózkodása alatt az érdeklődőknek felvilágosítással szolgálni. A héber egyetem főtitkára érintkezést keres itt-tartózkodása alatt a héber egyetem barátainak körével, a tantestület vezetőivel és a hitközségek képviselőivel, akik ez alkalommal a legilletékesebb helyről tudhatják meg, hogy mik a feltételei a palesztinai egyetem, főiskolák és mezőgazdasági intézményekbe való felvételnek és mi az eljárása a diák-certifikátok elnyerésének.

Ibn Zahav főtitkár és Orechovszky igazgató szerdán este a cionista helyicsoport kultúrelőadásának keretében is ismertetni fogják a palesztinai közkutatási viszonyokat és a diákkivándorlási lehetőségeket.

Felhívás a szegénysorsú zsidósághoz!

A cluji ortodox hitközseg Tanácsadó Irodája felkéri mindazkat a Clujon lakó zsidókat, akik szegénységük miatt eddig nem tudták megszerezni állampolgársági igazoló irataikat, hogy sürgősen jelentkezzenek a Tanácsadó Irodában Clujon, Str. Gen. Berthelot 8. szám alatt, hétköznap d. u. 2—5 órák között, míg vasárnap d. e. 10—1 órák között.

Palesztinai zsidó munkáslány szindarabja hatalmas sikert aratott a berlini Kulturbund színpadán

Sulamit hat Dori hat képből álló szindarabja az ujjáépítés fázisait mutatja be

Berlin, május 14. A napokban óriási siker mellett mutatták be a berlini Kulturbund színpadán Sulamit hat Dori héber költőnő „Törvényzék” című szindarabját német nyelven. A hat képből álló, egész estét betöltő szindarab a palesztinai ujjáépítést igyekszik plasztikus módon érzékeltetni. Az országot a felkelés izgalmai rázzák. Emberek harcban állanak egymással, elesik egy fiatal zsidó, egy fiatal arab és egy angol katoná. Vajjon, miért ötétek meg egymást?

Bizonyos, hogy a feszültségek nem gyökeresnek lelkükben, hanem a politikában.

Mahmud Ali egy nagy szegénységben élő fellach, mint ezer más. Istentől, dolgos, nem gyűlöli a zsidókat, akik a szomszédjai, egészen ellenkezőleg, szereti őket, mert amióta az országban vannak, neki jobb dolga van. A sejk Abdul Kadar jellemtelen, mint a többi és gyűlöli a zsidókat, mert számára a zsidók „elrontják” a fellachok embertelenségét, alacsony munkabérért. Mahmud Ali hisz a betűk szentességében, amivel a Koránt megirták. Amikor pedig egy cédulet tartanak a szeme elé ugyanolyan betűkkel, mint amilyen a Koránt nyomtatták és amely cédulet azt állítja, hogy a zsidók bombát hajítottak az Omár-mecsetbe és Jaffában hatvan arabot ölték meg, ő maga is gyilkossá válik, majd őt is megölik.

Pom Lucky, fiatal ügyes fiú, akinek kicsiny állása van és vágyalma a leányt, akit szeret, feleségül venni. De szereti jószágos anyját is és szeretne gondoskodni róla, mert

özvegy. De a leány, Dorothy becsúgyó és kereken megmondja Tomnak, hogy olyanok az igényei, amiket a fiú aligha tudna kielégíteni. Dorothy egy idős, jómódú férfi felé orientálódik. Először a szegény, dalás fiú beáll katonának.

Most jön a harcos, kiáldozatos élet a kvucában. Hogyan dolgoznak, örökölnék, katonaszkodnak a fiúk az új zsidó közösségben. Chajim megszereti Hannát, aki viszonzózza szerelmét. Narancsfákát ültetnek, vizet keresnek, kutat furnak, bebujnak az árokba, hogy megvédjék a talpalatnyi földet, amit kezük munkájával virágoztatnak fel. Chajimot megölik: áldozata az új hazáért.

A költőnő maga is munkásnő egy kvucában. Ismeri életét ennek a sajátosan zsidó közösségnek. Ellet, lenni, remény és drámaiság hullámzik a darab e részében.

Az előadás a Kulturbund együttesének legszebb teljesítménye. A rendezést Wisten vállalta; az átlító, nagy siker jórésze neki szűlt. A. Lichtenstein játszotta az arabot, K. Rosenberg ábrázolta Tom Luckyt. Az angol fiú anyját Bernstein játszotta egészen nagyvonalúan, megrázó egyszerűséggel. Eva Baruch, aki Dorothy szerepét játszotta, meggyőző színeket hozott alakításába. Chajimot az együttes kimagasló tagja, Alfred Berliner alakította, Hannát Gina Friedmann adta. A darab minden képe előtt Wisten rendező beszélt a mai Palesztina heroizmusáról.

SZERDAN, május 25-én este 9 órakor

MIMI TEREANU és I. TEBAN

modern művészi táncestje a

Davila Színházban

Jegyek elővételben a színház pénztáránál.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Banati levél —

Timisoara, május 14. (Az Uj Kelet tud.) A piac országzserje s így a Banatban is kétségtelenül drágulás hatása alatt áll. Ez az áremelkedés átlagban 5—10 százalékos, ami azonban különösen élelmiszereknél sok esetben 15, sőt 20 százalékra is felugrik. A kérdés, ami az adott szituációval kapcsolatosan felvetődik: vajjon, mi húzóerő meg az áremelkedés hátterében? Hogy ez esetben nincsen szó spekulációról az abból is kivüláglik, hogy a kereskedelem és a gyárilap sem tartalékolja az árukat, minden áru-keresletnek prompt eleget tesz. A drágulás okairól a következő felvilágosítást kaptuk:

— A mai drágaság átmeneti jellegű. Szoros összefüggésben áll a rossz időjárással. Még semmilyen komolyabb veteményünk nincs. A Banatban szinte évtizedek óta nem volt erre példa. A hideg és jégesős időjárás aztán sok helyütt a vetésekben is nagy károkat okozott. Az adókat az egész vonalon 20 százalékkal emelték és a forgalmi adókat minden termelési ágban magasabb koeficiensen állapították meg. A végén: a külföld is hozzájárul ehhez a mostani áremelkedési folyamathoz, amennyiben a nyugati és a közép-európai államokban minden fontosabb és elsőrendű cikk árfolyama erősen felment.

— Hogy ezeketán sem állott elő egy ugynevezett árutartalékolás, helyesebben: spekulációs áru felhalmozás egyszerűen annak tudható be, hogy senki sem igen bízik ezeknek a most felhajtott áraknak a tartósságában.

A pénzpiac türelme Az ismert aradi pénzügyvezetője a

mai helyzettel kapcsolatosan a következőket mondotta:

— A piac csendes — azt mondhatnám: tul csendes. Nincsen vállalkozó kedv, sok mindent kell még tennünk, hogy a töltet újból munkára serkentünk. Ebben a pillanatban azt mondhatnám: sok a pénz, ám kevés a meglévő pénzhez a munka, a termelő és teremtő munka.

— A kormány által az utóbbi időben fo-

gatosított intézkedések az export elősegítése és a hitelélet tervbevétt feljavítása körül — kétségtelenül jó atmoszférát teremtettek az ország gazdasági életében. Már pedig sohasem volt olyan nagy szükség a jó atmoszférára, a bizalom helyreállítására, mint épen mostanság. Hogy azonban a magántőke újból teljes erejéből bekapcsolódjék az ország építő ritmusába, valóban olyan gesztusokra van szükség, mint amilyenekről legutóbb a nemzetgazdasági miniszter tett tautuságot. Beigért nagyszabású visszszámítási hiteletet a magánpénzügy számára. Mint mondtam: nagyon alacsony kamattal mellett és hosszú időre. Komoly ígéret. Hozzá még nagyon komoly helyről hangzott el.

— Senki sem vitathatja, hogy a miniszternek ez a bejelentése felszabadítólag hatott az ország gazdasági életére. Ezért bizni kell abban is, hogy a miniszter ezuttal szakítani fog a rég- és közelmúlt rendszerével, amely, mint ismeretes, a hitelek megszavazásánál különbségeket tett bank és bank, illetőleg hitelintézmény és hitelintézmény között. A miniszter által vázolt új munkamódszerek különben is olyan méretűek, hogy az országnak semmilyen néven nevezendő alkotó és termelő faktort sem lehet kikapcsolni a közös munkából — a komoly kockázat veszélye nélkül.

— Lokális vonatkozásban még talán azt is megemlíthetném, hogy a betétek a bankokban való áramlása igen komoly méreteket ölt és ez komoly ígéret és biztatás a piac stabilizálására és új üzleti lehetőségek kialakítására.

Gabonapiac

Az árak a gabonapiacra, különösen itt banati relációkban erősen tájékozhatók, — felszárultak. Ennek természetesen több oka is van. A legkomolyabb ok, hogy itt a Banatban komolyan kifogyófélben van a buza s ezért az itt még kapható buzáért versengés indult meg. Ep ez a helyzet a tengeri körül. Nagy vásárlások történnek ezen a téren is az itteni piacon. A banati tengeri iránt egyformán érdeklődnek belöldi relációkban és külföldi szállítók között is.

Ami a lábon álló termést illeti, általánosságban az a vélemény, hogy a hidegek és sokhelyütt a fagyok is nem okoztak olyan nagy kárt, hogy ez a momentum tul nagy súlyt vetne a latba. Voltak, kétségtelenül voltak károk, de általánosságban azt mondhatjuk: az idő, ha csak nem történik valami, nagyon jó, igazán jó termésünk lesz. Am ezzel a felfogással szemben a falusi gazdák bizalmatlan és mindaddig, mig az idő nem tisztul ki és ezután is nem állanak be tulnag melegek, — várakozó álláspontra helyezkedik és készletlen, meglévő buzastokkján nem szívesen ad tul.

Egyrészt ezek a momentumok adják magyarázatát annak, hogy buza miatt emelkedik árban. Másrészt azonban el nem vitatható, hogy külföldi tényezők is befolyásolják a belöldi ár alakulását. Azok az európai államok, melyek importra szorulnak, hosszabb ideig tartó tartózkodás után, ugylátszik, újból komoly vevőként fognak a piacokon megjelenni, mintahogy eddig is már megjelentek. A kilátásba helyezett jó üzlet viszont már elegendő volt az árak emelkedésére.

Gabonapiac: Mint már fentebb is említettük, pillanatnyilag a nagyfokú kereslet mellett az áru, de főleg a buzaáraknál nagyon gyöngye. Itt a banati piacon különben is már hetek óta alig-alig van buza. Az árak a következők: 76 kilós temesi buza 560, illetőleg

torontáli 570, 77-es temesi 570, illetőleg torontáli 580, végül 78-as temesi 575, azaz torontáli 585 lei mázsánként. A többi gabonafélében a következő árakat jegyzik: tengeri 205—300, zab 450, takarmányárpa 380, tavaszi árpa 410, tökmag 680, muharmag 380 lei százkilónként.

A lisztárak a következők: 30/70-es beosztású kismalmi liszt 980, illetőleg nagymalmi 1000, továbbá korpa 320 lei mázsánként.

Gazdasági hírek

A Timisoarai Kereskedők Egyesülete vasárnap, május 15-én tartja évi rendezés közgyűlését, mely iránt a város kereskedelmi társadalmában élénk érdeklődés nyilvánul meg. A közgyűlésen Endre Károly titkári expozéjában hű tükörképét fogja adni a Banat kereskedelmi élet mindennemű megnyilatkozásának, mintahogy életrevaló projektumokkal is fog előállni az itteni kereskedelem további fejlesztése érdekében.

A Progres cégnagyár Rt. Timisoaráról utóbb tartott közgyűlésén alaptőkéjét egy-millióról kétfőre emelte.

A Timisoarai „Kandia” Csokoládégyár tavalyi mérlegét 30 millió lei alaptőke mellett 621.051 lei nyereséggel zárta.

Az aradii hitelirodák aradi értekezlete. A sulyos gazdasági helyzet nékülözhetetlen faktoraként alakultak sorjában Ardeal nagyobb városaiiban az ugynevezett hitelirodák, melyek közvetlen kapcsolatot és vásárlási lehetőséget teremtenek a kereskedők és a fogyasztók nagy tábora között. Az egyes hitelirodák alakulás óta immár sok esztendő telt el, de egy városban sem mondhatjuk, hogy ezek az irodák idejüket multák. Sőt! Ma nagyobb szükség van rájuk, mint bármikor. Az aktuális problémák megtárgyalására ezek a hitelirodák az ország összes számottevő városaiiból vasárnap és hétfőn, tehát május 8 és 9-én gyűlést, értekezletet jöttek össze Aradon, ahol a két napon keresztül komoly problémákat vetettek fel és tárgyaltak meg. Egyik igen fontos momentumként közölhetjük, hogy ez az értekezlet a hitelirodák érdeklődésének megemelését is el határozta.

Az Inzestrare-kölvények sorsolása

Egyenkint 1000 lej nyeresémmel húzták ki a következő számokat:

154.901—920,	164.321—340,	174.221—240,
186.561—580,	188.781—800,	220.221—240
233.361—380,	237.081—100,	237.221—240,
240.281—300,	243.801—820,	257.541—560,
263.921—940,	279.201—220,	283.601—620,
285.001—005,	007—020,	287.021—036,
287.038—040,	292.121—140,	297.421—440,
300.001—007,	300.009—020,	301.941—969,
301.961—980,	303.281—300,	310.881—893,
310.895—900,	311.761—780,	314.061—074,
314.076—080,	315.281—300,	324.621—640,
333.001—020,	342.081—100,	342.381—400,
350.001—020,	351.441—460,	351.561—580,
355.661—680,	359.701—708,	359.710—720,
365.901—920,	370.341—360,	389.381—400,
392.561—580,	393.601—620,	394.221—240,
395.961—980,	396.461—466,	396.468—480,
403.601—620,	406.741—760,	412.661—680,
429.941—960,	431.581—600,	432.281—300,
434.181—189,	434.191—200,	450.221—240,
452.861—880,	465.641—660,	466.861—880,
471.001—020,	478.221—240,	483.701—708,
483.710—720,	484.581—600,	502.981—3000,
536.281—300,	554.181—200,	565.081—100,

(Folytatjuk).

Comunitatea Bisericească Evrească din Orăștie

Pályázat

Az orăștiei zsidó hitközségnek betöltésre kerül a nyugdíjazás következtében megiresező metsző, hitoktató és előmádkozó állás. Pályázhatnak vallásos életű, szerényigényű, lehetőleg negyven éven aluli román állampolgárok, kik 3 elismert e rabbiól mindkét metzésre képesítéssel bírnak, az állam nyelvet jól bírják és középiskolai növendékek vallásitanítására is képesítve vannak, jó előmádkozók és tőrefelolvasók. Képesítést bizonyítvány és egyéb okmányokkal kell felszerelni, valamint eddigi működést, kort. családi állapotot és fizetési igényt is felölölő pályázatok május 21-ig küldendőek be. Utiköltség megtérítésére csak meghívottak tarthatnak igényt. Az Előkösz.

Mit sorsolnak ki május 25-én a cluji Zsidó Kórházegyesület tárgysorsjátékán?

Egy négy + egy lámpás rádiókészülék.
Egy Neumann varrógépet.
Egy 12 személyes porcellán ebédőlkészletet.
Egy 6 személyes teakészletet.
Egy feketekávé készletet.
Egy pohárkészletet.
Egy Expresso kávéfőzőt.
Egy asztali villanylámpát.

és még számos hasznos és szép nyeresémméltárgyat.

4000 sorsjegy. 1 sorsjegy ára 50.— lej. 400 nyeresémmé.

Főelárusító: KERESKEDELMI HITELBANK RT. OLUJ, Pk. 7a Unirii Nr. 20. Közvetlen árusítás az ország minden jelentősebb helyén.

Japán

Japán egy hónappal ezelőlegzetet intézett, amelyben ellen a fegyveres segítség ellőrszág segíti Kinát. A jegyzetessel zárult, hogy Moszkva kelősség minden lehetséges Erre Litvinov értesítette Hügymisztert, hogy a szovj katonát sem küldöttek Kin vésbé zárt katonai alakulat sem a Népszövetség számllyen más szerződés nem volna meg. Oosország visahhoz a jogához, amelyben közt egyenesen Japánnal bál közös s ami szerint hál szállíthat Kinának. Ellentőzőródo magatartással, amnatnyilag a nemzetközi esben táplál, az orosz vála határozottságot áruít el. hogy az orosz kormány J gyon jól ismeri, tudja, J pillanatnyilag kiter és így hogy Japán megmarad csu említésénél. Várakozás ellőttakozás élesebb formába Japán nemcsak, hogy ne ország Kinába történő a a jogát, hanem megáll repülőgépen kívül 200 or vesz a kínai hadsereg a Japán Oroszország „ellenak” tudja be.

Tokióban nehezen hiszi kormány válasza ez allnyebb lesz, mint pár hétt nemzetközi helyzet Orosz vult: Távo! Keleten a rizikója csökkent, másrés beszélések egyáltalán nem cia-orosz szövetséget. Sőt nyebbedés állott be a két kapcsolatát illetőleg. O montreui tengerszoros-eg Moszkva is részes, s Né nagykövetét, Schulenbu Moszkvából való eluta diplomáciai viszony besz egyértelműleg, ismét v helyére. Ennek a közz hogy Oroszország új nag Berlinbe. Ilyen körülmé járása Oroszországgal s nyilag — elszigetelt. Cs hát, hogy a tokiói kor molni kell a diplomáciai második titokos jegyz vesztette volna a fejé következtében, hogy új le akarja vonni Oros magatartásából” az öss ket? Avagy megmarad vitánál?

A japáni ingerléken sára, amely az új jegv nemcsak arra a támog lenni, miben Moszkva n mában Kinát részeseit Japán közi vizsályok nak nyugvóponton. Jap egyik orosz postaszáll Mandzuria fölött reszerített s visszatartó a postaszolgálat beszü japánok lefoglalták az és a Vimpel nevű ha gőzöst, személyzetük

Junius 1-én

Lengyelors speciális k

a következő utirán LEMBERG—BELZ.

50%-os kedvezmény államvasut összes Junius 8-án. Jelentk előleg befizetése me Utiköltség oda és v sleges iratok: 3 fény vány és állampol (rég). Idegen és mentesek a fenti ir oicsokban utazhatna vet és

EXCURSIA

Aut. Of. Nat. de T Ardeal: 2205/938.

Masaryk 7. Telefo Ferdinand 11/a. T Muresi fiók: Piața Telefon 350-351. D Irásbeli felvilágos ellenében sz

Japán és Oroszország

Japán egy hónappal ezelőtt Moszkvához jegyzőket intézett, amelyben tiltakozik az ellen a fegyveres segítség ellen, amivel Oroszország segíti Kínát. A jegyzék azzal a fenyegetéssel zárult, hogy Moszkvát terheli a felelősség minden lehetséges következményért. Erre Litvinov értesítette Hirota japán külügyminisztert, hogy a szovjetek egyetlen egy katonát sem küldöttek Kínába és még kevésbé zárt katonai alakulatot, jóllehet ebben sem a Népszövetség szabályai, sem bármilyen más szerződés nem akadályozhatta volna meg. Oroszország viszont ragaszkodik ahhoz a jogához, amelyben többekkel s ezek közt egyenesen Japánnal barátságos államokkal közös s ami szerint hadianyagot igen is szállíthat Kínának. Ellentétben azzal a tartózkodó magatartással, amit a Kremli pillanatnyilag a nemzetközi eseményekkel szemben táplál, az orosz válasz hangja teljes határozottságot árukt el. Nyilvánvaló volt, hogy az orosz kormány Japán helyzetét nagyon jól ismeri, tudja, hogy az erőpróba elől pillanatnyilag kitér és így feltételezhető volt, hogy Japán megmarad csupán a sérelem fel- említésénél. Várekozás ellenére most a japán tiltakozás élesebb formában megismétlődött. Japán nemcsak, hogy nem ismeri el Oroszország Kínába történő fegyverszállításának a jogát, hanem megállapítja, hogy ötszáz repülőgépen kívül 200 orosz pilóta is részt vesz a kínai hadsereg akcióiban. Mindezt Japán Oroszország „ellenesleges magatartásának” tudja be.

Tokióban nehezen hiszik el, hogy az orosz kormány válasza ez alkalommal engedékenyebb lesz, mint pár héttel ezelőtt. Közben a nemzetközi helyzet Oroszország számára javult: Távol-Keleten a Japán elleni háboru rizikója csökkent, másrészt a londoni megbeszélések egyáltalán nem lazították a francia-orosz szövetséget. Sőt bizonyos megkönynyebbedés állott be a két tengely oroszországi kapcsolatát illetően. Olaszország aláírta a montreui tengerszoros-egyezményt, amelyben Moszkva is részes, s Németország moszkvai nagykövétét, Schulenburg gróft, akinek Moszkvából való elutazása a szovjetekkel diplomáciai viszony beszüntetésével látszott egyértelműleg, ismét visszaküldte állomáshelyére. Ennek a közvetlen következménye, hogy Oroszország új nagykövétet nevezett ki Berlinbe. Ilyen körülmények közt Japán eljárása Oroszországgal szemben — pillanatnyilag — elszigetelt. Csodálkozva kérdik tehát, hogy a tokiói kormány, amelynek számolni kell a diplomáciai vereséggel, mit céloz második titokos jegyzékével. Annnyira elvesztette volna a fejét a kínai vereségek következtében, hogy újabb kalandba indul s le akarja vonni Oroszország „ellenesleges magatartásából” az összes következményeket? Avagy megmarad ezuttal a platonikus vitánál?

A japáni ingerlékenység megmagyarázására, amely az új jegyzékben kifejezésre jut, nemcsak arra a támogatásra kell tekintettel lenni, miben Moszkva nyitlan és leplezett formában Kínát részesíti. Az Oroszország és Japán közti viszályok semmiképpen sem jutnak nyugvópontra. Japán az utolsó hetekben egyik orosz postaszállító repülőgépet, amely Mandzsuriá fölé repült, leszállásra kényszerített s visszatartotta, mire Oroszország a postaszolgálat beszüntetésével válaszolt. A japánok lefoglalták az orosz Kuznecktkroj és a Vampel nevű hajókat és több folyami gőzöst, személyzetüket pedig fogságba ve-

tették. Moszkva erre nyolc japánt tartóztattott le. Ugyanakkor a japán kormány arról panaszkodik, hogy Moszkva halogatja a hálszáti egyezmény aláírását, nincs tekintettel a Szahalin sziget orosz részén élő japán-koncessziótulajdonosok kívánságaira s elrendelte a japán konzulátusok bezárását. Oroszország viszont az ellen tiltakozik, amiért a keletkínai vasutvasárlás részleteinek törlesztését, amelyet formálisan Mandzsukuoanak kell teljesíteni, amiért viszont Japán vállalta a garanciát, március végén beszüntették. Önkényességek minden bizonytalansággal is történtek. A jóakarati hiánya azonban Japán oldalról kifejezetten nyilvánvaló. Míg Oroszország megegyezési javaslatát újból és újból előterjeszti s Tokió haladékolási taktikája következtében akaratlanul bizonyos rendszabályokhoz nyúl, addig Japán egyre újabb kifogásokat talál az orosz panaszok visszautasítására és a megegyezés elől való kitérésre. A japán nyilatkozatokból kiderül, hogy rossz lelkiismeret a Moszkvában most átnyújtott tiltakozásban kétségtelemül szerepet játszik. Japán tudja, hogy a jelenlegi vitában nincs igazsága és ezért az egész ügyet kiakarja teríteni a rendes medréről s Oroszországra jogtalanságot akar rástítni s ezért az állandó vádaskodásban keres menedéket, vádaskodá-

sokban, amelyekkel teli a jelenlegi fenyegető jegyzék is.

Az előbbieket viszont nem egyedüli magyarázatai annak a legújabb jegyzéknek, amely már egyenesen ultimátumként hangzik. Ha az Oroszország elleni panaszoknak csupán az volna a célja, hogy a szovjeteket morálisan gyöngítsék és ezzel a távolkeleti problémák tárgyalását illetően engedékenyebbé tegyék, úgy a dolgok fejlődését nyugodtan vehetnők. Kérdés azonban, hogy Japán nem azért akar-e jelenlegi kínai veresége fölött urrálenni, hogy Oroszországot is belevonja a háboruba és ezzel olyan feszültséget idéz fel, amely szükségszerűen újabb világháborúhoz vezet. Az Oroszország elleni két arcvonalon folyó háboru ugyan a európai dolgok alakulásával kapcsolatban egyre valószínűlenebb. A japán katonák számára azonban ugylátászik mégis elérkezett a pillanat kikényszeríteni a háborut, nehogy a kínai háboru által legyöngyítve hosszabb-rövidebb időre a szovjetek kegyétől függjenek. Egy ilyen megmondolás nélkül is azonban tudják Japánban, hogy Moszkva Kína katonai támogatásával olyan akciót tűz, amelynek a végén egy tehetetlen, elvezett, a bolsevik propaganda számára nyitva álló Japánról vél elérni s ezért fennforog annak a lehetősége, hogy Japán inkább gyorsan a fegyverekre bizza a dolgot, minthogy Oroszország indirekt uton ássa alá az erejét. Ez lehet a magyarázata annak a magatartásnak, amivel Japán jegyzékét Oroszországban fogadják.

A légi felszerelés lassu tempója miatt megbuktatták az angol légügyi minisztert

Megegyezés jött létre Chamberlain és a nehézipar között a felszerelési terv akadálytalan lebonyolítására

London, május 14. Az angol sajtó mai eseménye Hoare volt külügyminiszter 'blackpooli beszéde. A lapok kivétel nélkül idézik Hoare beszédének ama részét, ahol a következőket mondotta:

— Minden állam külpolitikájának súlyát a mögötte álló katonaság adja meg. Ezzel kapcsolatban azután valamennyi lap sürgeti a felszerelést, különösen a légügyeket illetően. A legtöbb lap egyáltalán nem tiltkozik a jelenlegi légügyi miniszterrel, Swintonnal szembeni elégedetlenségét. Swinton túl lassu és derülátó — mondja az egyik. Egy másik lap már egyáltalán nem tartja kizártnak, hogy Chamberlain Ormsby Gore kilépését a kormányból egyúttal arra is felhasználja, hogy felcseréli Swintont.

A ma reggeli lapok híradásakból még figyelemreméltó az a hír, hogy Chamberlain tegnap Baldwin volt miniszterelnök-

kel több mint két órán keresztül tárgyal. A megbeszélésről nem szivárgott ki semmi.

Az Ewening Standard kormánykörökből azt az értesülést vette, hogy Anglia összes pihenő kohóit a legközelebbi jövőben üzembe helyezi. Ebben az ügyben az angol nehézipar képviselői és Chamberlain miniszterelnök között állítólag máris olyan megállapodás jött létre, hogy a kormány az üzembentartást és a vállalatok rentabilitását száz százalékon garantálja. Így mintegy ötvétezer munkanélküli nyert foglalkozást és egyúttal biztosítja az öt éves felszerelési terv akadálytalan keresztülvitelét is.

Déli londoni jelentés szerint állítólag Swinton légügyi miniszter máris lemondott. A Reuter hírlapügynökség információi szerint azonban ez a hír mindeztideig nem nyert megerősítést.

Agyonlőtte a betörőnek vélt éjszakai ablakzörgető fiatalembert egy seini-i ügyvéd

Seini, május 14. (Az Uj Kelet tud.) Halálosvégi éjszakai kaland áldozata lett egy seini fiatal mechanikus. Ejjel két óraker három fiatal ember megállott dr. Papolcai László ügyvéd lakásának cselédszobájában. A fiatalemberek zörgetni kezdtek az ablakon, majd amikor a cselédlánya nem akarta kinyitni az ablakot, lármázni kezdtek és még erősebben verték az ablaktáblát. A cselédlánya rémülten szaladt be gazdájá szobájába, hogy segítségül hívja. Papolcai magához vette söréttel töltött vadászfegyvert és a cselédszobába türelmetlenül zörgettek. Az ügyvéd a bezárt ablakon keresztül több lövést adott le. A következő pillanatban kétségbeesett ordítás verte fel az éjszakai csendet. A lövések ugyanis az ablak előtt álló egyik éjszakai hivatlan látogató gyomrába furdótek. A súlyosan sérült fiatalembert, akiről később kiderült, hogy Miklósi Antal fiatal mechanikus, Papolcai jó ismerőse, szörnyű kínok között a szomszédos járásbíróóság vonszolta magát, ahol összeesett. Két tarse, Révész Antal, és Halmi Miklós elmenekültek. Az eszméletlenül fekvő Miklósit az éppen arra elhaladó dr. Drágócsanu járásbíró vette észre, aki első pillanatban közelj támadókat sejtve, revolveréből többször a levegőbe lőtt, majd a közelben lakó dr. Biro orvost hívta segítségül. Az orvos megállapította, hogy Miklósi sérülése azonnali műtétet igényel. A sebesültet au-

tóra tették és a sátmari zsidó kórházba szállították, ahol a még mindig eszméletlen fiatalembert megoperálták. Segíteni azonban már nem tudtak, Miklósi a hajnali órákban kiszenvedett, anélkül, hogy egy percre is visszanyerte volna eszméletét. Papolcai ügyvédet letartóztatták, míg a vizsgálat megindult a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására.

A reuma a székhez köti az embert

— Ugy fáj a lábom, hogy alig tudom elviseelni!
— Nyugodj meg! Azonnal bedörzsöllek Carnol®-val és az rögtön jót fog tenni.

* Carnol a legjobb bedörzsölőszer megfázás, grippe, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ára üvegenként 22.— lej.

A spanyol nemzeti csapatok offenzívája

Oluj, május 14. A hireiben igen serény Franco tábornok rádiói útján ismét világá közli, hogy megindult minden fronton a nemzetiek általános offenzívája. Ez az „általános” offenzíva egyelőre ugyancsak a nemzetiek közleménye szerint csak annyit ért el, hogy a területi fronton tuljutottak, Pinar de Coderen, a Iomite magaslaton is, elfoglalták Montilat, valamint Fuentes del Castelar községeket. Egy másik hadosztály elfoglalta Cuegas, Labradas és Forcanete falvakat. A nemzetiek közlései szerint a tegnapi ütközet ötven kilométer hosszú fronton folyt. Különösen ádáz volt a harc Croablan körzetében, hol az ellenséges állásokat gépfegyverosztagok védték. A kormánycsapatok ellenálltak, de végül is vissza kellett vonulniok. A nemzetiek előnyomultak és elfoglalták a betonállásokat.

Salamancai jelentés szerint Santavieja körzetében a nemzetiek lelőtték három Curtis és egy Boeing repülőgépet.

Ide tartozik még, hogy egy Reuter jelentés szerint Hull külügyi államtitkár kijelentette, hogy az USA semmi körülmények között sem oldja fel a fegyverszállítási tilalmat Spanyolország felé.

Köztársasági részről a nap folyamán nem érkezett jelentés.

Az igazságügy-minisztérium statisztikát készít az állampolgársági revízió eredményéről

BUURESTI, május 14. Eugen Decusara, az igazságügy-minisztérium statisztikai igazgatója kapott megbízást az állampolgárságok felülvizsgálása eredményeinek összegzésére.

Chile bejelentette a Népszövetségből való kilépését

Genf, május 14. A népszövetségi tanács tegnap Del Vayo spanyol köztársasági kiküldött, Halifax és Litvinov hozzászólásai után elvetette Del Vayonak a benemavatozás megszüntetésére vonatkozó javaslatát. Anglia, Franciaország és Lengyelország a javaslat ellen, a Szovjet és Spanyolország mellette szavaztak, míg 9 állam tartózkodott a szavazástól. Miután az indítvány így nem talált egyhangú elfogadásra, azt elvetették.

Mint újabban jelentik Genfből, a népszövetségi tanács tegnapi ülésén olyan nemzetközi lépésről tárgyaltak, amely hivatalosan lenne biztosítani az értelmiségi együttműködés jogi tökéletesítését.

Comnen román külügyminiszter azt javasolta a tanácsnak, bízzák a francia kormányra olyan diplomáciai értekezlet összehívását, amely a szóbanforgó terveket tanulmányozza.

Comnen javaslatát szavazás elé bocsátották és azt egyhangúlag elfogadták.

Bonnet francia külügyminiszter kormánya nevében köszönetet mondott Comnennek a javaslatért.

A nap eseménye: Csile kilépése a Népszövetségből. A kilépés megalkotása még két évvel ezelőtt történt s a Népszövetség alapszabályai szerint Csile ez elhatározása következtében már de facto sem tagja a Népszövetségnek.

mindennapi...
illetőleg to...
75, azaz to...
bbi gabona...
zlik: tengeri...
rpa 380, ta...
uharmag 380

70-es beosz...
nagymalmi...
számként

szasági hírek...
esillete va...
rendes köz...
kereskedelm...
és nyilvánul...
títkári exad...
adni a Banat...
megnyilatko...
projektmok...
kereskedelem

Timisoaráról...
tökéjét egy...

pladégyár ta...
ptóke mellett

ertekezlete. A...
külözhözhet...
Ardeal na...
t hitelrodék...
vásárlási le...
ök és a fo...
z egyes hitel...
szeszendő te...
atjuk, hogy...
Sőt! Ma na...
hármikor. Az...
ására ezek a...
amottevő v...
néhat május 8...
jttek össze...
szűl komoly...
gyváltak meg...
amként közöl...
a hitelrodák...
t is el hatá...

vények

nyel huzták ki

174.221—240,
220.221—240
237.221—240,
257.541—560,
283.601—620,
287.021—036,
297.421—440,
301.941—960,
310.881—893,
314.061—074,
324.621—640,
342.381—400,
351.561—580,
359.710—720,
389.381—400,
394.221—240,
396.468—480,
412.661—680,
432.281—300,
450.221—240,
466.861—880,
483.701—708,
502.981—3000,
565.081—100,

Dvrescá

betöltésre...
ben megüre...
bádkozó áll...
szerényigény...
román állam...
abból mind...
ak, az állam...
piai növendé...
vannak, jó...
Képesítési...
másolatokkal...
ködést, kort...
nyit is felöl...
dők be. Uti...
hivottak tart...

SPORT

Románia nyerte a kis-antant vivóbajnokságot

Altmann Endre (Haggibbor) kitűnően szerepelt

Prágából jelentik: A Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia közötti tör-, párbajtör- és kardcsapatvívóverseny véget ért és azt Románia nyerte. A román vivógárda igen jól szerepelt, egyénileg Altmann volt a csapat legjobb embere. A három kisantant-állam közötti vívóverseny eredményei a következők:

Tör: Románia—Csehszlovákia 9:7. Románia—Jugoszlávia 13:3. Csehszlovákia—Jugoszlávia 10:6. Végeredményben: 1. Románia 2 győzelem, 2. Csehszlovákia 1 győzelem, 3. Jugoszlávia 0 győzelem.

Párbajtör: Románia—Csehszlovákia 9:7. Románia—Jugoszlávia 9:7. Csehszlovákia—Jugoszlávia 14:2. Végeredményben: 1. Románia, 2. Csehszlovákia, 3. Jugoszlávia.

Kard: Románia—Csehszlovákia 8:8. Jobb tussarányú győzött Csehszlovákia. (Románia: Altmann 4, Marinescu 2, Dobre főhadnagy és Burlacu főhadnagy 1—1 győzelmet arattak, a csehek közül Kirchman kapitány 3, Kakos és Frass 2—2. Magyar 1 győzelmet aratott.) 1. Csehszlovákia, 2. Románia, 3. Jugoszlávia.

Végeredményben: 1. Románia 5 győzelem, 2. Csehszlovákia 4 győzelem, 3. Jugoszlávia 0 győzelem.

Gazdag programot dolgozott ki a Haggibbor sportambulancia vezetője

Ciuj, május 14. (Az Uj Kelet tud.) Az újkori zsidó sport vezetésében egyre nagyobb teret hódít az a Makkabi Világszövetség által diktált eszme, hogy a sportélet helyes irányban való működése nem képzelhető el rendszeres orvosi ellenőrzés nélkül. A Haggibbor sportegyesület vezetőségéé az érdeme annak, hogy Transilvânia zsidó sportegyesületétől közösen létesített önálló sportambulanciát. A Haggibbor sportambulancia felkészült és a sport eredeti célkitűzései, valamint az egyes sportágak előnyével és hátrányaival tisztában levő orvosvezető révén a sportegyesület tagjait kötelező orvosi vizsgálatnak veti alá, testi és szervi adatait kartotékra fekteti és az így nyert adatokat a sportoló fejlődésében ellenőrizheti.

A Haggibbor sportambulanciája az utóbbi időben belső adminisztrációs okok miatt szünetelt. A legutóbbi közgyűlés azonban a sportambulancia élére Katzer ödön dr-t állította, aki a sportambulancia eddigi működésében is igen aktív szerepet vitt, majd a legutóbbi időig annak munkálatait egymaga látta el. A Haggibbor vezetősége Katzer dr indítványára az ambulancia vezető karát orvosigazgatókkal bővítette ki, akik a minden kedden este 7-től fél 9-ig tartandó rendező órákon a sportolók orvosi vizsgálatát és ellenőrzését ellátni fogják. A sportambulancia működésében részt vesznek: dr Kirsch Imre, Neufeld György, Landesmann és Klein orvosigazgatók.

A sportambulancia orvosi kara ezenkívül elhatározta rendszeres felvilágosító előadások tartását, amelyek során előadás tartására felkéri Doc. Roth Marcellt, dr Heller Józsefet és még több neves tagját a ciuji orvostársadalomnak. Ezenkívül megszervezik a versenyek orvosi felügyeletét és végül az ambulancia elsősegélynyújtási tanfolyamot is rendezni fog.

A Haggibbor sportambulanciája a Zsidó Kórházban működik.

Csak röviden...

Jutalmaz a jugoszláv szövetség. A JNS elhatározta, hogy a Bucarestben sikerrel szerepelt válogatottjait ötnapos kirándulásra viszi Párizsba. A jugoszláv válogatottak Párizsban megmérik majd a francia-angol válogatott mérkőzést. A válogatottak Genovából, az olasz-jugoszláv válogatott mérkőzés után indulnak Párizsba.

Mózes Jenő, a Haggibbor többszörös bajnok vivőestere és teniszoktatója a teniszoktatást megkezdte. Tanít kezdőket és haladókat. Mózes mester gazdag sportmultja, kiváló képzettsége garancia arra, hogy a teniszsport kedvelői rövidesen elsajátíthatják annak gyakorlati tudományát. Jelentkezni a tíkár órák alatt a Haggibbor Otthonban, Str. Stroescu 7/b.

Ha Bucarestbe jön szálljon meg a

GRAND HOTEL

„LAFAYETTE”-ben

Bucuresti I, Calea Victoriei, 11.

Telefon: 3-34-10

Nyugateurópai kényelemmel berendezett szalidóink a főváros szívében fekszik. Disztingvált, tiszt, csendes. Elsőrangú iskolázott személyzet. Ultramodern szobák a lehető legalacsonyabb árákkal.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET.

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, május 15 (matiné): Vigózevy. Hétfő, május 16: Aida. Szerda, május 18: Manon. (Foa Pomponiu szopránnal.)

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön szezonnyitó premier: Pat és Patachon potyautasok. Helyárak: Főlétszint 19+5, Erkély 10+5 lej. Hétfőtől premier. A férfi sorsa a nő. Főszerepben George Raft és Ida Lupino.

A SFILM MOZGÓ MŰSORA:

Viktória királynő. Egy dicsőséges uralkodónak története, rendezte Herbert Wilcox, Viktória királynő naplója nyomán, főszerepben: Anna Neagle, Adolf Wohlbrück.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor: I. Victor Francen a Kalandor című nagyszabású filmalkotásában. II. A szezon legnagyobb sikerei cow-boy filmje: A vörös párdúc. Buffalo Bill egyik legizgalmasabb kalandja. Főszerepben: Gene Autry és Champion a csodáló.

A THALIA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök: Szenzációs nyitó műsor. I. Az Angyal. Mariene Dietrich szenzációs filmje, pazar kiállítás. II. Premier! A rio grandei fantom. William Boyd híres cow-boy filmje.

Hétfő, kedd, szerda: Mayerling. Charles Boyer és Danielle Darieux. Előtte Journal, Micky Maus. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Kékszakáll nyolcadik felesége. Lubitsch világfilmje. Főszereplők: Gay Cooper és Claudette Colbert. E filmre a kedvezményes jegyek nem érvényesek.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor! I. Sötétkamra titka, izgalmas detektívdráma, főszerepben: Gail Patrick. 2. Vadnyugat réme, cow-boy film, főszerepben: John Wayne és Buffalo Bill.

A MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

I. A család szügyene. Dráma. Wallace Beery legújabb filmje. II. Az örök sziget foglya. Bűnügyi dráma. Főszerepben: Victor Jory és III. Journal és Micki Maus. Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órákor. Helyárak: 10 és 12 plus 5 lej.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

I. Pompel végnapjai. Monumentális világszláger. II. Arizona hősei. Cow-boyfilm, főszerepben Ken Maynard, az éneklő cow-boy. III. Uj híradó és Micki Maus. Jön Cooperfield Dávid.

Hétfőn, kedden és szerdán világvárosi monumentális műsor: I. Golgota. Marry Baur filmreke. II. Copperfield Dávid. Dickens örökbecsű ismert regénye film, 65 szíttárral a főszerepben. Jön: Valcer királynő Eggert Mártával és az Erdők királya.

Cimfestőt, szobafestőt, mázolókat

Gratz.

Str. Filipescu 15. Str. Memorandului 20. Telefon 35-70.

— Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fűtődve, úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszerint hamar mérsékli, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérdezze meg orvosát.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, május 15.

Bucuresti. 8.30: Torna, hírek, hanglemek. 11.30: A falu órája. 12.30: Népzene. Hanglemek. 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények, sport. 13.25: Grigoras Dinicu zenekara. 14.15: Időjárásjelentés, hírek. 15.10: Vidám óra. 18.15: A Románia—Franciaország rugbymérkőzés közvetítése. 19: Pontos idő, időjárásjelentés. 19.15: Rendőrszeker. 19.58: Sporteredmények. 20: A rádió szalonzene-kara. 21: Hírek. 21.30: Színelőadás. 22.35: Hanglemek. 23: Sporteredmények.

Budapest. 10.30: Hírek. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 15: Hanglemek. 18.30: Cigányzene. 19.55: Ember Nándor zongorázik. 20.30: A magyar válogatott és az angol Wolverhampton Wanderers labdarúgócsapat mérkőzése második félidőjének közvetítése. Beszélő Pluhár István. (Lemezfelvétel). 21.20: Lili. Énekes szimfónia. 23.20: Hírek, sporteredmények. 23.45: A rádió szalonzene-kara.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Belgrád. 21: Rádiózenekar. Prága. 22: Rádiózenekar. Radio Paris. 21.30: Hangverseny. Varsó. 20.35: Művészletek.

Hétfő, május 16.

Bucuresti. 6.30: Torna, hírek, hanglemek. 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények, sport. 13.25: Sanda Marcu zenekara. 14.15: Pontos idő, időjárásjelentés, hírek. 15.20: Közlemények, a nap eseményei. 19: Pontos idő, időjárásjelentés. 19.15: Hanglemek. — 19.45: Jon Jitianu tábornok előadása: A katonai előkészítés fontossága. 20.25: A rádió szalonzene-kara. 22.10: Stefanescu Goanga énekel. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Ilescu zenekara.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.05: Énekegyüttes. 13.45: Hírek. 14: Szalonzene. 15.35: Hírek. 18.10: Hanglemek — filmrészletek. 19.30: Magyar nóták. 21.10: A Filharmóniai Társaság rendkívüli hangversenye. Vezényel Issay Dobrowen. 22.05: Hírek. Majd: Szalonötös.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Belgrád. 21: Opera. Poste Parisien. 22.05: Zenehumoristák. Prága. 20.30: Opera. Radio Paris. 21.30: Közvetítés a Nagyoperából. Stockholm. 22.40: Román és bolgár népzene.

Kedd, május 17.

Bucuresti. 6.30: Torna, hírek, hanglemek. 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények, sport. 13.25: A Regele Carol II. hajó zenekarának hangversenye. 14.15: Pontos idő, időjárásjelentés, hírek. 14.30: Hanglemek. 15.20: Közlemények, külföldi aktualitások. 19: Pontos idő, időjárásjelentés. — 19.02: Rádiótechnikai üzenetek. 19.15: A rádió szalonzene-kara. 20.50: Nadja Chebab zongorázik. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Victor Predescu zenekara.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.05: Balalajkazené. 13.30: Hírek. 14.30: Postászenekar. 15.35: Hírek. 18: Cigányzene. 20.35: A rádió szalonzene-kara. 21: Zenés, énekes egyfelvonások. 21: Hírek. 22.15: Beskár-zenekar. 24.10: Tánclemek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Poste Parisien. 20.15: Hangverseny. 22: Operett Chevalierrel. Prága. 22.20: Beethoven: VII. szimfónia. Varsó. 21.05: Közvetítés a Nagyoperából.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szöveg 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegesevelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

UJ FÜGGÖNYKELEKÜZLET nyílt. „DER-BESC” név alatt a Gólya Áruház feletti emeleten. Vert csipkeszövetek kiváló méretben készítenek. Állandó mintatér.

Faszakmában 28 évi gyakorlattal, perfek román, magyar, német levelező, mérlegképes könyvelő ajánlunk bármely szakmába. Utazónak is. Regátban jól bevezetve. Szíves megkereséseket „Megbízható” jellegre kér a kiadóba.

Kindergärtnerin, Jüdin, perfekt deutsch mit Jahreszeugnissen sucht Stelle zu Kinderein gutes Haus. Käthe Weich, Satu-Mare, Hotel Dacla.

Fehérnemű szalomba ügyes tanulóleány felvétetik, ugyanott varrógépet bérbé keresek. Cim a kiadóban.

KRISTALY gőz- és kádfürdő Str. Dubarilor 3, újonnan átalakítva (szombat kivételével) minden nap reggel öt órakor nyílik. Előzetes nyitólátogatás. Gőz: 15 lej, kád 20 lej.

Gyárfárosban jólmenő textilüzlet mellé férfi-konfekció bizományi raktárt vállaltak. Ajánlatokat „Kisváros” jellegre a kiadóba.

Központban 2 szobás komfortos lakást keresek augusztusra. Weisz Farkas fakeskedő, Str. Poetas 4.

Egy különbejárati butorozott szoba, esetleg teljes ellátással, 15-re kiadó. Cim: Str. Gojdu 1.

Jóforgalmu gyárfárosban (ipari centrum) csúsan felszerelt könyv- és papírkereskedés családi okok miatt átad. Érdeklődésnek „Jóforgalmu” jellegre a kiadóba kértetik.

Keresettel bíró, 35 év körüli vallásos zsidó fiatalembert keresünk 32 éves gyermekünknek, aki fűszerüzletünkbe benőstülne és kb. 500 ezer lej értékű házat kapna hozományképpen. Leveleket „Oradea” jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Az Excursia Românească autorizátó of. National de Turism No. 2205—938, Str. Maresyk 7, ardeali főképviselete keres az alábbi városok részére fiókképviseletet: Oradea, Bistrița, Turda, Sighet, Sibiu, Baia-Mare, Alba-Iulia és Lugoj. Legjobb feltételek: román állampolgár kell legyen, nem képviselhet semmi más utazási irodát és nem árulhat semmilyen formában CFR jegyeket. Ajánlatok a fenti címre küldendők.

Szoba konyhás lakás június 1-re kiadó. Reg. Ferdinand 67, Érdeklődni az emeleten.

Gyermekgondozónőt keresek azonnalra másfél éves fiúcskához. Guttman, Satu-Mare, Str. Mărăsesti 19.

Kiszolgáló nőt azonnalra alkalmaz Izsák Ferenc ort. kóser vendéglője Baia-Mare, Reg. Ferdinand 9.

Különbejárati butorozott, földszinti, parkettes szoba mosdókagylóval kiadó. Str. Aurel Vlaicu 2.

Intelligens urileány 6000 lei havi jövedelemmel, házasság céljából megismerkedne egzisztenciával bíró, intelligens uriemberrel 32—42 évig. Csak komoly és teljes című levelekre válaszolok. Leveleket „Butor, kelengye van” jellegre a kiadóba kérek.

Élegáns butorozott különbejárati erkélyes szoba, fűrdőszoba használati kiadó. Str. Bob 13, I. 6.

Konyhabutorok a legmodernebb kivitelben, a legdivatosebb stílusban nagyon olcsón kaphatók a Str. Gh. Baritiu 10 alatti asztalosműhelyben.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy cukrászműhelyemet áthelyeztem Str. Gen. Gherescu 7. sz. alá. Ugyanott vegetáriánus és husos konyha, lidhordásra is. Elkülvök rendezésre alkalmas helyiséggel rendelkezem. Elkülvök varmicvek és szőlő rendezésére hához is megyek. Ort. kóser cukrász: Adlerné.

WIZO RIVATAL

Párizsban egyesnek célja a világlélettel szembe dítani. Jelszavuk lett viselt „sans haine = g

Uj magvetők járnak felszaggatott világszivesedett gyűlölet-dudvát és helyette egy új plántálni, amely most lennek számít. Az elmentes emberi tárgyat

Ha sikerülne, hogy var talajban megfogaszzen a lelkes kertészlántalán lehetne hingség gyűlöletlétől bocsító, józanító hatás majd jórán a természetben tényleg szóhoz emdoktorokat is akik a kezükkel és fejcsóvál szemüveget: itt a gyos

De valahogy másképp próbálkozzanak, — mekai Egyesült Államomelyle 6 maga megupa üldözöttjei előtt, gesztusra szólította felesleges államait, és hogy felhívására még 16 o között fel a menedéklé, ez gyönyörű, fel beteg kontinens bajzázelse. Az otthontal nek lehetővététele csak könnyűlét jelent, de nem gyógyítja, nem az okozat, — a kottetni.

A gyűlölet propagarohamosan továbbfebbájlak beoltani egy elcia „S. H.” egyesületeket nem csüggeszt hogy a kicsiny jelvé egy félkontinensen e

Medd

Ennek a cikikWizo-csoport nntinket a vélen amely szerint lutas csak a látására van ezen a téren zást elérni, htek a chalucsnül erős befoItt kellene a val belekap megjegyzése.)

Elangzottak a amelyek a haifai Bz zottak el a Wizo fvenseinek. A „vizsga a vizsgázók is azt nyomást keltették, hasznót fognak huzkát végeztünk. És már annyiszor itt a munka ideje alatt miért?”

Meddig merészel olyan emberanyagot mely a legprimitív zott? Miért kell neban, ahol annyi gon

WIZO Az zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

„S. H.”

Párizsban egyesület alakult, melynek célja a világszerte tobzódó gyűlölettel szemben ellenáramlatot indítani. Jelszavuk, melyet a szív felett viselt „S. H.” szimbolizál: sans haine = gyűlölet nélkül.

Uj magvetők járnak. A szenvedélytől felszaggatott világsziből az eltérélyesedett gyűlölet-dudvát akarják kigyomláni és helyette egy új fiatal gyógynövényt plántálni, amely mostanság még ismeretlennek számít. Az elfogulatlan, gyűlöletmentes emberi tárgyilagosságot.

Ha sikerülne, hogy ebben a kiégett sivar talajban megfogadjon, gyökeret ereszen a lelkes kertészek új palántája, talán-talán lehetne hinni, hogy az emberiség gyűlöletlázától bódult agyvelejére hűsítő, józanító hatású gyógyitalt lehet majd szűri a természetből, — majd ha közben tényleg szóhoz engedik jutni az orvosdoktorokat is akik a kor pulzusán tartják kezüket és fejszójával tolják feljebb a szemüveget: itt a gyors beavatkozás ideje. De valahogy másképen, mint az eddigi próbálkozások, — mert például az amerikai Egyesült Államok lelkes akcióját, mellyel ő maga megnyitva határait Európa üldözöttjei előtt, hasonló emberies gesztusra szólította fel a világ összes semleges államait, és hogy Roosevelttel emberies felhívására még 16 ország lobogója sorakozott fel a menedéket kínáló szárny mellé, ez gyönyörű, fellelkesítő aktus, de a beteg kontinens bajának csak tüneti kezelése. Az otthontalanok elhelyezkedésének lehetővé tétele csak momentán megkönnyítést jelent, de a gyűlölet-epidémiát nem gyógyítja, nem is csillapítja. Nem az okozatot, — a korokozót kell megszüntetni.

A gyűlölet propagandájától fertőzött és rohamosan továbbfertőző emberiséget próbálják beoltani egy ellenszérummal a francia „S. H.” egyesület lelkes alapítói, akiket nem csüggeszt annak elgondolása, hogy a kicsiny jelvények indulnak harcba egy félkontinensen elharapózott borzasztó

járvány leküzdésére. Tisztában vannak vele, hogy a tü., mellyel minden egyes újabb embermellre feltűzik jelvényüket, egyenértékű az injekciós tüvel, mely finom kis hegyével megnyugtató enyhülést vezet a lázverte beteg lüktető ereibe.

Az eszme elindítójáról nem tudok többet, csak hogy Descaves akadémikus, és tudós, de úgy sejtem, alighanem az orvostudományok tudósa.

„Sans haine” a jelszó, gyűlölet nélkül. A prófétai lelkü kezdeményező nyilván nem merte a „szeretet” hitelvesztett jelszavát a megtéritendő szívek felé jelvénynek tűzni. Istenem, hiszen akármiyen hangzatos is, de kétez év alatt ugy agyonkompromittálódott ez az embléma, mellyel egy álmodó szemű, lobogólelkű zsidó elindult az emberiséget megváltani!

Tény, hogy minden akció elkerülhetetlenül reakciót szül. Aminthogy a betlehemi jászoltól elindult szeretet-akció megszülte a legsötétebb gyűlölet-reakciót, Nero császár földbeasott, szurokkal öntözött ordító eleven fátylának lobogásán keresztül egy végelethatalan mártírlánccal a szent inkvizíció lobogásáig, sőt tovább, sokkal-sokkal tovább.

Ha tényleg ez a világrend elkerülhetetlen körbe-körbje, akkor hamarosan meg kell születnie a világhódítására elindult gyűlölet-áramlat ellenáramának, — s akkor talán hittől hihetjük, hogy a Párizsban most született „S. H.” egyesülés megteremtői elérik, aminek eléréséről álmodnak.

Hiszen tudjuk, hogy nagy, fékevesztett tobzódásokra csömör következik, mámoros kábaságra fejfájás, kijózanodás, csunya, keserű szájjal. És ha a germán fajgyűlölet győzelmi torán csömörig zabált tömegek ráébrednek majd, hogy mindennapi italnak a „püj zsidó”-zás habzó serlegénél egészségesebb a gyűlöletmentes objektív emberlátás tiszta hús bora, — ebben a ráébredésben ne mkis része lesz a párizsi „S. H.” szívekre tűzött jelvényeinek.

Németné, Miklós Zetta.

Ebben az esetben szereltesen fel **MELLÉKÁLLOMÁST** új lakásában, amelyet ezzel sokkal kényelmesebbé tesz.

E révén a telefon nyújtotta előnyöket **MEGKÉTSZEREZI** körülbelül **napi 5 leiert.**

Adja fel rendelését vagy közvetlenül a **Societatea Română de Telefoane**-nak, vagy hivatalnokainak.

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Meddig még és miért?

Irtta: BELLA COHEN (Haifa)

Ennek a cikknek az írója a haifai Wizo-csoport vezetője. Érdekel bennünket a véleménye erről a témáról, amely szerintünk mindenütt a galutban csak a chalucszervezetek belátására van bízva. A szerző szerint ezen a téren csak úgy lehet változást elérni, ha az asszonyszervezetek a chalucszervezetektől függetlenül erős befolyásukat érvényesítik. Itt kellene a Wizonak is munkáját belekapcsolódnia. (A központ megjegyzése.)

Elangzóttak a meleg bucsuszavak, amelyek a haifai Beth Haluzothban hangzóttak el a Wizo főzőkurzusának abszolvenséhez. A „vizsgaebéd” kitérő volt. És a vizsgázók is azt a bizalomgerjesztő benyomást keltették, hogy a tanultakból hasznót fognak húzni. Megint szép munkát végeztünk. És megint kérjük, mint már annyiszor itt az országban a 10 éves munka ideje alatt: „Meddig még és miért?”

Meddig merészel még a galut nekünk olyan emberanyagot küldeni az országba, mely a legprimitívebben sem hachsarázott? **Miért** kell nekünk ebben az országban, ahol annyira gond és probléma adódik,

az *ujonnan* bevándorolt asszonyokat és lányokat a főzésre megtanítani? Nem főznek és nem esznek másutt, az egész világon? **Miért** kell a galutban pénzt gyűjteni azért, hogy azt Erec Jiszráélben a legprimitív dolgok megtanítására adjuk ki, mikor minden leány ezeket otthon, a kivándorlása előtt is elsajátíthatná? **Miért** nem követeljük, ha a galutban asszonyoknak és leányoknak certifikátokat osztunk ki, hogy bizonyítékokat nyújtsanak legalább arról, hogy főzni tudnak?

Napoleontól származik az a híres mondat: „Egy hadsereg a gyomrával masirozik”. Ami egy hadseregre áll, egy népre is vonatkozik. A népelemezés sokkal fontosabb és integrálisabb része a nemzetgazdaságnak, semhogy egyszerűen félretelhatnánk. És különösen nem játszhatunk ezzel Erec Jiszráélben, mely épülő ország, ahol minden mil számít.

A konyha továbbra is az a vegytani laboratórium, ahol a testnek szükséges tüzelő anyagot állítják elő és az egyesek testi ereje a néperő egy szerves része.

Ósídőktől kezdve a főzés az asszony feladata volt. A modern időkben igyekezett ettől elszakadni, sajnos a mi speciális népgazdaságunk nagy kárára. Mi a kihatása

annak, hogy a bevándorló nő tudatlan a főzés terén?

A kibbucok és kvucák anyagilag és fizikailag szenvednek, ha iskolázatlan emberanyaguk van a konyhában. Ugyanez áll a családokra is. Az a leány, aki nem tud főzni, nehezen tud a városi pályákon elhelyezkedni, mert a háztartási foglalkozások hosszú időkre az egyetlen kereseti lehetősége lesz az asszonyok és leányok legnagyobb százalékának.

A népelemezés problémáját itt az országban még egy másik tényező is megnehezíti, mert egy mérsékelt zónából egy szubtrópusi zónába való bevándorlás megérkesztés embert is munkaképtelenné tesz átmenetileg. A nemzetgazdaság részére ezáltal sok munkanap vesz el.

A Wizo feladatát tűzte ki, hogy *racionális*, tehát a klímának megfelelő főzést tanítson és ezáltal is a közegészség ügyét segítse. Munkájának ezt a részét nagy eredménnyel tanítónőkkel, vándor-instruktorokkal valósítja meg. A növendékek nagy száma és a nagy tolongás bizonyítja, hogy milyen fontos ez az instrukció.

De milyen jogon követeli a galut, hogy mi a főzés abc-jét nagy anyagi erőfeszítéssel tanítsuk? Egészen más eset egy asszonynak, aki már főzni tud a forró napok és a betegkoszt étrendjét megmagyarázni. mint az egész főzéstudományt előlől kezdeni. A főzés abc-je az iskolára,

vagy az otthonra tartozik, míg a leányok 14—16 évesek, nem pedig 18 éven felülieknek, mint ahogy sajnos itt nálunk szokásos.

Minden bevándorlónőnek feltétlenül tudnia kell, hogy gyorsabban talál munkaalkalmat, ha már tud főzni. Az az asszony, akinek családjáról gondoskodni kell, a nehézségek háromnegyedétől megmenekül, melyek eo ipso egy új országba való kivándorlás által keletkeznek, ha az asszony a racionális főzést tudja, családja sokkal könnyebben aklimatizálódik.

És ezért a galuti Wizohoz intézett felhívással zárom soraimat: *mindenütt, ahol csak egy lehetőség van rá, főzőkurzusokat létesítsenek, tanítsatok minden asszonyt, akinek szándékában áll idejönni, Palesztinának megfelelően főzni.*

Az itt kiadott szakácskönyveinkkel utmutatásokat tartalmaznak. Ugy a bevándorlókat, mint a palesztinaikat megkímélhetjük szükségtelen és már rég felismert nehézségektől és ne kényszerítsenek bennünket, hogy minden egyes emberrel mindent előlől kezdjünk. *Minden téren intenzívebb hachsarát kérünk! Erec Jiszráél közgazdasága megkívánja ezt.*

A mostani nehéz idők nagy feladatokat rónak reánk. Drága időnket ne raboljátok el olyan problémákkal, melyeket ti is megoldotok oldani!

A zsidóság gazdasági tragédiája

A zsidóság története, egy kis közösség története. Ez a tény sok jellegzetes kérdést magyaráz meg. A zsidók sohasem éltek — a szónak igazi értelmében — szabadon, hanem azelőtt, mint „kis nemzet”, ma pedig mint „kisebbség”, állandóan a környezet, vagyis a hatalmasabbak kegyétől vagy rosszsorsától függően. Sorsukat a „kisebbségi törvény” irányítja, helyesebben mondván, irányítja. A zsidóknak jó dolguk van, ha a többieknek rossz a sorsuk és rossz dolguk van, ha a többieknek jó a helyzete.

A nemzeti függetlenség idejében ez a törvény szabályozta a politikát, — szabadon, hanem a zsidók gazdasági helyzetét. A nagyhatalmak tehetetlensége, a kicsiny pufferállamok szabadsága. Egyiptom, Babel, Hellas és Róma nagysága mindenkori Jüda függetlenségének végét jelentette és ezen nagyhatalmak nemzeti hősei Izrael történetében mint a szentségek lerombolói és a Cion-hegység szőlő zsarnok helytartói szerepelnek.

Az állami függetlenség megszűntéig a zsidók „nép” voltak. Nép voltak, szerves-szociológiai felépítésben, amelynek parasztsága a földben gyökeredezett és a papi-nemesi kaszt volt a nemzet virága. Aminek gyökere van, az él és elpusztíthatatlan. A talajból szívja az erőt és az életnedvet s a rög tiszta lehelete árad belőle. Ha a ló és szeker száguld végig rajta és letöporja, a tél folyamán új erőt nyer gyökereiből és ismét kinő. Izrael magja szétszórtott a föld kerékén, nem növény már többé, nem fügefá, sem szőlőtő, hanem „ocsu a népek között.”

Miután a zsidók nem szerves képződmény többé, hanem csak tömeg, nem a biológiai, hanem a fizikai törvényeknek hódolnak. Nem aktívák már, nem gyökeresnek, nem nőnek és nem védekeznek, hanem passzívok, hanyják-veik őket, gurulnak, folynak, összehúzódnak, szétszóródnak, aszerint, hogy a külső erők hogyan hatnak rájuk. Mozdulataikat nem az akarat szabályozza hanem a legkisebb ellentállás principiuma. Ahol szilárd államformák vannak, hadsereggel, osztályokkal, renddel, céhekkel, pápákkal és és hivatalnokokkal, ott nincs számukra hely. A gazdaságilag jól megszervezett római birodalomban a barbároklikta határokat szorították. Itt nem találtak ellentállásra, itt nem sértették a civis romanus létérdekeit, itt polgári jogok nélkül jogokat gyakorolhattak és „jóleső érzéssel” látjuk, — ki nem gondolja ma Angliára, Oroszországra, Amerikára? — hogyan végeznek nehéz kolonizációs munkát, amelynek gyümölcseit „az ország ura”, később tetszése szerint meghagyta nekik vagy elrabolta tőlük. Ez az eredete a legtöbb ma még meglévő, a rómaiak korából származó zsidó településnek (Kyrenaika, Spanyolország, Limes, Rajna, Pantus, Volgavidek stb.) Ha térképet készítenénk a zsidók eloszlásáról a római birodalomban, akkor megkapnánk a római birodalom kereskedelmi sphaerájának kerületét. Így volt ez minden nagy államalkulatban a mai napig, vagy mondjuk inkább, tegnapig.

A legkisebb ellentállás principiuma szerint „a vándorló nép”, a zsidók a népek térképén ide-oda vonulnak és mindig és mindenütt ugyanaz a sors vár rájuk, amely stereotyp módon három felvonásban játszódik le. Színjáték tragikus befejezéssel, amelynek címe az lehetne: Hit, háza nélkül.

I. felvonás. — Valahol a szent római birodalom világkereskedelmében légtüres tér keletkezik. Emberekre, fejekre, pénzre, vállalkozó szellemre, kultúrtaapasztalatra, uttorókra van szükség. Felhívás! „Kedves zsidóink, ime, itt alkalmas adunk nektek, hogy magatoknak hazát teremtsétek. Itt — ön, mily jók vagytok ti hozzánk, zsidókhöz, — ismét bezonyíthatjátok a világnak, hogy igazságtalanul mondanak benneteket vándorló népeknek, kulturciányoknak, seftelő és kalmárkodó zsidóknak, itt földet, jogokat, vallás-szabadságot és polgári jogokat kaphattok.” Privilegiumokat adnak nektek, olyan privilegiumokat, hogy előmunkálatokat végezzenek és dolgozzanak ott, ahol senki más nem akar és nem tud dolgozni és jól bántanak velük. Hisz a paraszt is sokszor jobban bánik lovával, amely az ekéjét húzza, mint a feleségével. A zsidó jön, dolgozik és mint a kultúrában idősebb, a civilizációban jártasabb, tehetségesebb és mozgékonyabb „előmunkás” gyorsan előnyösebb pozíciót biztosít magának. Mennyire szerették és becézték a gótok, amióán a római Spanyolországot meghódították, a nekik kedves és értékes zsidókat! Egészen 300 évig, amikor aztán Sisebut elkézdte, „az alkalmatlan idegeneket”, mint „Krisztus ellenségeit” elégettetni, amely

egyszerű, radikális, istennek mindig tetszetős és alkalmazható módszert azóta sokan, — nemcsak Spanyolországban, — hílen követtek. Nagy Károly nem tudott sem olvasni, sem írni. Még kevésbé tudtak természetesen tábornokai. Nem értett természetesen a pénzügyletekhez sem és nem beszélt semmilyen idegen nyelvet. Ezért tartott udvarának zsidókat, akik mint bankárok, közvetítők és követek szerepeltek. A városokban ökszervezték meg a kereskedelmet. Szerezték tőkéket a gazdaság felépítésére, megtanították a lakosságot „keresni” és maguk is kerestek és ezért a 800-ik és 1000-ik év körül Németországban mindenütt szabadságot és előjogokat élveztek. És később, amikor a kormányzás művésze aztszállt a hercegekre, püspökökre és városokra, mind tehetségesebb zsidókat tartottak maguknak, akik a „császári kamarához tartozván”, mint a legkegyelmesebb és fenséges X. és Y. herceg leghűbb privilegizált udvari és házi zsidójai szerepeltek. Így megy ez az egész történelmen végig Bismarckig, kinek házizsidója Bleichröder volt és egész a munkásosztály előretöréséig, a 19. században. Marx jól ír és Lassale jól szónokol és Singer jól nyomtat. Így hívja Casimir a zsidókat Lengyelországba és lesznek az egykori német zsidókból keleti zsidók, így ajánlotta fel Anglia a zsidóknak Ugandát és hívta őket Amerika, amíg üres volt és így Délafrika, amíg fehér munkásokra volt szüksége és így ajánlanak fel ma a zsidóknak, hol pusztá területet Peruban, hol őserdőket Szibériában, vagy köves talajt Palesztinában és a kormány a gazdasági index alapján megállapítja a zsidók importjának quotáját, épp úgy, mint a fagyasztott húst. Mennyi zsidó van, mennyire van még szükségünk — stop! Bevándorlási törvény.

II. felvonás. — Mint minden jó szomorujátékban, az első felvonás vígan indul. A mezőben az az illúzió támad, mintha a hős legszébb szerencséjének néznie elébe, hogy azután a későbbi bukás annál részvetterjesztőbb legyen.

Az első és második felvonás között, a cselekmény tempója szerint 50, 100, 300 év telik el. Tovább sohasem tart a darab kezdetének békés állapota. Amerikában a tempó, mint minden téren, ezen is, újabb gyors volt. Ott egy év alatt elérték az emberi jogok elismerését... minden ember egyforma, a teremtőtől nyert bizonyos elidegeníthetetlen jogokkal felruházott lény. Bizonyos táblák kifüggesztése: „Négernek, zsidók és tüdőbajosok itt nem kívánatosak”. Nem változtat ez...

A fejlődés folyamata mindenütt egyforma. Az első és második felvonás között a benzszülötték érettek lettek. Megtanulták országukat és annak javait igazgatni. Rossz szemmel nézik a „nem-benzszülött” zsidókat abban a gazdaságban, amelyet — amint a politikai zsargonban oly szépen hangzik — az ország rovására szerettek. Gyanakodva néznek ezen „idegen”, titokzatosan egymással összetartó, egy nekik érthetetlen nyelven, nekik ismeretlen istent, „a bosszualás istenét” imádó embercsoportra. Minek kamatot fizetni a zsidónak a pénz, a marha, a gabona, a ruha közvetítésért? Nekik, aki rendszeren még udvarképesnek is akar mutatkozni, neki aki, mint a Jud Süß, hatlovas udvari fogaton kocszik a piacra és akinek a felesége olyan diadémet tűz a hajába, amelyen csak hercegnőknek van. A gazdasági fejlődéssel nőnek a tömegek igényei is és megkezdődik az a gazdasági harc, amely épp úgy urálja a pusztuló okort mint az abszolutisztikus középkor végét Európában, vagyis a jelenkort. A „nép” elégedetlenkedni kezd, az uralkodó osztályoknak el kell terelni magukról a nép-haragot, áldozat kell — és mily csodálatos, csaknem végzeteszerű: nekünk a zsidó kényelmelen, mint konkurrens. A nép rabolni akar, fosztogatni, tozódni: Mit akar-tok tőlünk? Az ország „titkos ura” a zsidó! És megkezdődik a zsidó ellen a harc két fronton, felülről a nemesség, a katonaság, a birtokosság és újabb még az ipar részéről és alulról a nép részéről, amely áldozatot követel, mint a zálló tenger.

III. felvonás. — Az emancipáció, „ahogyan ök értelmezik”, t. i. a zsidók emancipációja. A darab dráma befejezést is nyerhet. (Középkor.) Fellobog a mágyiák lángja, amelyeken a zsidó törtekercsek tüzeben égnek el, vagy égő zsinagógák füstgomolyagain keresztül az összeszűfoltak Smá Jiszroéljának végső hangfoszlányai törnek elő, mialatt

kinn „amazok” a Tedeumot éneklék, vagy kozákok nyargalnak a szinpadon keresztül és a nagajka korbácsütéseitől meggörnyed, fekete kaftános alakok surrannak a kuliszszák közé és esznek, esznek, amíg a színt a testek fekete halotti leple fedibe. Vagy — civilizált millió — a dráma, mint egy ibseni szindarab, egy kérdőjelben végződik. Egy szónok a „100% oszról és a kötőjel-amerikaiakról beszélt és egy Monroe-diktórol mondot valamit és a nemzeti himnusz elneklése mellett lelepleznek egy csillagos lobogót.

Vagy egy tisztas öreg egyetemi ülésterem. A rektor és a dékánok ülésnek: egy híres (zárójelben: zsidó) tudós tanszékelt kell betölteni és a tudós maga egy kedvenc tanítványát (zárójelben: szintén zsidó) ajánlja utódjául, de a dékánok arca gondtelt, aggodalmas barázdákkal szántott, nem tudják biztosan... mégis, talán „bizonyos hangulatokkal számolni kellene”... a vidék...

Vagy: egy lengyel vásártér. Egyenruhás, tisztviselői hirteményeket ragasztottak ki jiddis nyelven és azok előtt állnak olyan arckifejezéssel, mintha azt mondanák: Most megkaptátok!... És úgy mennek el onnan, mint istenek és a zsidó olvassák (jiddis betűkkel): Uj rendelkezések a pékpart illetően. Január 1-től csak olyan pékek adhatnak el kenyert, akik az iptörtvény új rendelkezései X. és Y. §-nak eleget tesznek. (aha.) A pékületek elárúsítás céljából nyitvatartandók hétköznapokon (tehát szombaton is). A törvényt megszegők üzletei bezártnak... Továbbá: Az október 1-től alkalmazandó új tanoncoknak a városi bizottság előtt (sic!)... vizsga (zárjel: az állam nyelvén)... ezt olvassák a zsidók, fejüket rázzák és reszketnek.

Ís ilyen rendeletek jelennek meg ma és holnap mások jönnek és holnapután ismét ujak... minek kellenek magyárak? Megy pogrom nélkül is, a nemzet morális hírnevének veszélyeztetése és a valuta gyöngítése nélkül is. Elegetdök a hirdemények.

A zsidók emancipálásának folyamata megindult az egész vonalon. A föld népei mind érettek már és nélkülözni tudják zsidóikat. Az „alapítási” éveknél vége van, nagyban

és kicsinyben, egészében és egyedekben. Es ahol zsidók még alapítanak (film), ott hamar — ma már nem tart évszázadokig, sem évtizedekig — más csoportok szorítják ki őket (holnap már az állam lesz az). A nagy iparizemegben ma már csak az üléstermek képein találunk zsidókat. A nagy zsidó pénzkapitások nevel a kereskedelmi rovatból a sporthírek közé vándoroltak, ahol az unokák a nagyapák vagyonát, mint X. istálló lovait a zöld gyepen futtatják.

Mindaddig, amíg a zsidóitalanis csak a felső réteget érintette, szociális kihatásában nem volt nagyon érezhető. A gazdag, mint csendes, félretolt társ is élhet jövedelméből. A Rotschild és Fuld-örökség az unokáknak

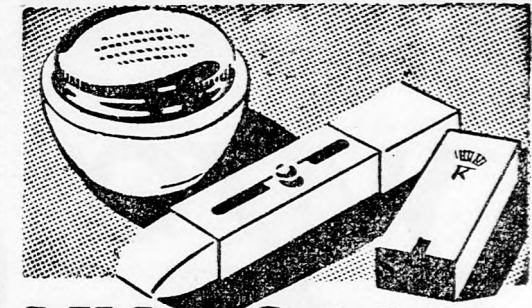
Szépségét, fiatalágát, üdeségét megörzi

BOTÉ

kozmetika

CLUJ, Calea Regele Ferdinand No. 34/II. Tel. 20-11. Hamburg M. Tanítványképzés!

is elég. De ez a likvidációs folyamat elérte már a középosztály életszféráját is. Kereskedelem, ipar és kézművesség már kezdenek lényükben zsidótlank lenni, vagyis cénszeriék, kaszterierek, bürokratikusak és így — zsidómentesek. Nincs már a zsidóra szükség és ahol nincs rá szükség, ott nem akarják többé. A kémiai tüzemnek nincs többé „tehetséges vegyészre” szüksége, hanem ügyes analitikust akar, aki anélkül, hogy bizonyalmakat idézna fel, 8 órát dolgozik. A káserletek pénzbe kerülnek. A bankoknak nincs már fejekre szüksége, csak közepes hivatalnokokra. A 19. század titkos konvenciókumból, amelyekben zárt ajtók mögött, szüvelyési viták közepette, éjjel 3 és 4 óra között elhatározták a világforradalmat, „párt” lett, nagy, kényelmesen nyirkogó szám és szavazógép, amelynek kezeléséhez nem kellenek tízes proféták, hanem tisztviselők, akik időnként a rozsdás csavarokat megulajozzák. A falusi parasztnak nincs többé ravasz ügynökre szüksége. Ma átveszi tőle a szövetkezet a marhát és eladja természet, pénzt pedig gyümölcsözteti és az egész egykor oly izgalmas és mozgalmas kereskedelem ma egész csendesen és surlódsmentesen bonyolódik le, minden rizikó nélkül. A nyilvántartószekrényt egy közepeszerű alkalmazott, a kereskedelmi alkalmazottak (zsidó-

KHASANA

ajakruzs

azonnal friss külsőt kölcsönöz és megszépíti arcát. Khasana-ajakruzs nem színtelenedik el, idő - viz - és csókálló — egyszeri használat elegendő. A 6 különböző színnyalat között minden hölgy megtalálja típusának megfelelő ajakruzs.

KHASANA

arcpirosító

csodálatos szépiptkrém, sápadt arcoknak rózsás, fiatalos, friss külsőt kölcsönöz. Vékony rétegen alkalmazva, Khasana-arcpirosító egész nap tart, a nélkül, hogy elszíntelenedne

mentes) szervezetének tagja kezeli. A kereskedelem megszűnt a bátor és törtető, a mérlegelő és merész, guruló tallér lovagjának uradalmá lenni. A nemzetközi trustok óriási pókjai a földgolyón másva, behálózzák hálókál a kontinenseket. Minden csomó egy fiók és minden fonál egy autót, amelynek kilométerjelző köveinél az olajkut áll, mint a szabadkereskedelem szimbolikus sírköve. Alki meg mer moccanni, azt bevonják a pókháló szálai és megfojtják. A megfojtott „szabad kereskedő” helyébe „a fiókvezető” kerül, aki a newyorki központ — 46. emelet — utasításai szerint a Kardex-rendszer és a rentabilitási táblázat alapján, a versenykéltli fogyasztást ellenőrzi. Mit csináljon a nyugtalanul lüktető kéz, amely mindig újra és újra a tökéletlen világ oszlopait rázza, hogy azt ledöntve egy jobbat építsen fel, — mit csináljanak a lázas ujjak a futó szalagon, amelyen a munkás egyebet nem tesz, akar és kívánhat, minthogy minden harmadik másodpercben egy csavart 60 fokkal továbbfordít, hogy minden 8. percben egy széria-utó gördüljön ki a kapun. A világ kikriktályosodik és megmerevedik — és a kovászra, az erjedőre nincs többé szükség. Vigyázzatok ti zsidók! A ti gazdasági nyomorotok nem országok krízise és nem „depresszió” és nem ide-oda ingadozó eredmény, hanem történelem. A világ feltáráának korszaka véget ért. Nem fedeznek fel újabb Amerikát, amely kitárhathá kapuit az illőzött előtt. Söt már Afrika is azt állítja, hogy megtelt és Azsia az ázsiaiaké. A világ államai a zsidókérdést illetően két csoportra oszlottak. Az egyiknek megvannak a maga zsidói, a másiknak a bevándorlási törvényei. A ti szerepek, mint mások vezetői, mint uttorók, „előmunkások”, mint misszionáriusok, ha nem is a hitnek, de a gazdaságnak, a tudományának, a sajtónak és felvilágosításnak misszionáriusai, be van fejezve. A világ már érett ahhoz, hogy benneteket nélkülözni tudjon. De még nem érett meg, hogy titeket szeressen és testvéreikül fogadjon az emberiség nagy szövetségébe. Ti még sokáig fogtok, mint „gerék”, mint másodrendűek a „népek” között élni és szenvedni.

A történelem ellen nem lehet határozatot hozni és nem használni semmi átrétegződés. Itt nem segít a jótékonyág abrakostársisnyája. Itt arról van szó, hogy évezredek, régi krónikus zsidó betegséget meggyógyítsuk. A világot egykor ismét fe fogják osztani. „A föld felosztása” — és a zsidó vigyázzon, hogy ne járjon úgy, mint Schiller költője, aki semmit sem kapott, mert elmulasztotta a kellő pillanatot.

Fr. K.

MIRI

— A király elnökletével mekzetet foglalkozott a mókok Bucurestiből jelentik: Az ur mókok ügyében összehívott é költ. Az értekezlet résztvevescu belügyminiszter, G munkaadgyi és közlekedésügy Minarinescu tábornok egésze továbbá Hunedoara, Bihor Turda megyék prefektusai értekezletet félbeszakították. A főfelsége vendégei voltak elután folytatták a királyi

— Két Goga szobrot áll restiből jelentik: Goga barát nak indítani, hogy a költő alakjában a fővárosban és kítsék. A Mica vállalat legl és az évi többlet egy céfira való fordítását fogják szobrot román vagy olasz elkészíteni.

A napsütés a felületesen arcbőr

Asszonyom Ön nagyon a szakértő szem meg tud a „bemázolt”, felületesen bört a természetes, tiszt arcbőrtől. Abbahagyhatja, pítószerek használatát, ha középkor görög és római adájára, rendszeres tej-kul A tej nem csak a bőr küls korol behatást, hanem a pórusára és sejtjére; a t helyesen táplálja a bőrt. Alatos hatású fiatalodás e tapasztalatoknak köszönh kuderm-Hautsahne és a f fettekre a modern, okos veitebb — mert legjobb — vé váltak. Mindkét készit résziből van összetéve. Afiatalság forrása ugy zsi bőr részére.

— Rövid hírek mindenit lentés szerint négy svájcn egy nagy követ próbáltak k temetett a domboldal. Min haltak. — A balti államok reinek május 19-re terve elhalasztották. — Rövide indul meg Varsó és Budap negus ma visszaérkezett C ahol a Népszövetség ülésén budapesti nemzetközi eu resszus május 23-án nyiluk. A folyamat nagyméretű ket tartottak Genova köré órán át követte figyelemm a Cavour hadihajó fedélzet son, az Egyesült Államok leköszönt tisztségéről. Utó viest neveztek ki. — B repülőgép, amely Tumaco ventura között bonyolított őserdőben élt. A kere ranquilla-Muphs gép lezuha megsebesült.

— Éveken át szélször egyének gyakran megler renbejönnék, ha reggelenk esuleg este lefekvés előtt, hár természetes „Ferenc í isznak. Kérdezze meg orvo

— Lóversenyek Juul de vania lótenyésztő társaság május 22 és 29-én, vasár szokások lóversenyeket. szám kerül eldöntésre, mel ugratás, hat vágta és egy odik napon eldöntésre k özül egy tiszti akadályve ás, öt vágta és két kocsi minden évben ez idén is r egy-egy schimbás verseny tenyésztők számára kiirt közül a második napi ver egy teljesen új eke lesz. I nap „résztelen programját nat beállítás az idén is Tiz és husz lejes pogram

— Egyszerűsítik az ut kat. Bucurestiből jelentik nap dekretumot irt alá, ben a közlekedésügyi min utligyi bizottságot állitan Ofelsége azt a rendelt-tő leegyszerűsíti az utáptés kezdéséhez szükséges for

HIREK

A király elnökletével miniszterközi értekezlet foglalkozott a mócok megsegítésével. Bucurestiből jelentik: Az uralkodó tegnap a mócok ügyében összehívott értekezleten elnökölt. Az értekezlet résztvevői Armand Calinescu belügyminiszter, Ghelmegeanu közmunkaügyi és közlekedésügyi miniszter, Marinescu tábornok egészségügyi miniszter, továbbá Hunedoara, Bihor, Cluj, Alba és Turda megyék prefektusai voltak. Dében az értekezletet felbeszélgették, annak résztvevői öfelsege vendégei voltak ebédre, majd délután folytatták a királyi palotában.

Két Goga szobrot állítanak fel. Bucurestiből jelentik: Goga barátai gyűjtést akarnak indítani, hogy a költő emlékét szobor alakjában a fővárosban és Clujon megörökítsék. A Mica vállalat legközelebbi közgyűlésén az évi többlet egy részének erre a célra való fordítását fogják javasolni. A két szobrot román vagy olasz művészek fogják elkészíteni.

A napsütés felfedi a felületesen kezelt arcbőrt

Asszonyom Ön nagyon jól tudja, hogy a szakértő szem meg tudja különböztetni a „bemázolt“, felületesen emuliozott arcbőrt a természetes, tiszta és egészséges arcbőrtől. Abba hagyhatja a különböző szépitőszerek használatát, ha bőrét, az ó-és középkor görög és római asszonyainak példájára, rendszeres tej-kurának veti alá. A tej nem csak a bőr külső felületére gyakorol behatást, hanem a szövetek minden pórusára és sejtjére; a tej felfrissíti és helyesen táplálja a bőrt és ezáltal csodálatos hatású fiatalodást eredményez. Ezen tapasztalatoknak köszönhető, hogy a Milkuderm-Hautsahne és a Milkuderm-Milchfettcreme a modern, okos asszony legkedveltebb — mert legjobb — bőrápolószereivé váltak. Mindkét készítmény a tej alkotórészeiből van összetéve és valóságosan a fiatalság forrása ugy zsiros, mint száraz bőr részére.

Rövid hírek mindenünne. Belgrádi jelentés szerint négy svilajnai parasztot, akik egy nagy követ próbáltak kifejtetni, maga alá temetett a domboldal. Mind a négyen meghaltak. — A balti államok külügyminiszterének május 19-re tervbe vett értekezletét elhalasztották. — Rövidesen légitrafalom indul meg Varsó és Budapest között. — A négyes ma visszaérkezett Genfből Londonba, ahol a Népszövetség ülésén vett részt. — A budapesti nemzetközi eucharisztikus kongresszus május 23-án nyílt meg. — Az éjszakai folyamán nagyméretű tengeri manővereket tartottak Genova körül. A Duce több órán át követte figyelemmel a gyakorlatokat a Cavour hadihajó fedélzetéről. — Hugh Gibson, az Egyesült Államok brüsszeli követe leköszönt tisztségéről. Utódjává Joseph Daviest neveztek ki. — Egy személyszállító repülőgép, amely Tumaco Guion és Buenaventura között bonyolított le forgalmat, az óserdőkben eltűnt. A keresésére indult Baranquilla-Muphs gép lezuhant és személyzete megsebesült.

Éveken át székszorulásban szenvedő egyének gyakran meglepő rövid idő alatt rendeződnek, ha reggelként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy félpohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

Lóversenyek Jucul de jason. A Transilvania lóversenyző társaság S. T. I. C. az idén május 22 és 29-én, vasárnap rendezi meg a szokásos lóversenyeket. Első napon nyolc szám kerül eldöntésre, melyek közül egy díjugratás, hat vágta és egy kocsi verseny. Második napon eldöntésre kerülő kilenc szám közül egy tisztai akadályverseny, egy díjugratás, öt vágta és két kocsi verseny lesz. Mint minden évben ez idén is mindkét napon lesz egy-egy schimbás verseny és egy-egy a kistenyészők számára kiírt verseny, amelyek közül a második napi versenyen az első díj egy teljesen új eke lesz. Legközelebb az első nap részletes programját közöljük. Különvonalat beállítás az idén is tervbe van véve. Tíz és husz lejes pogram váltása kötelező.

Egyszerűsítik az utépítési formalitásokat. Bucurestiből jelentik: Az uralkodó tegnap dekretumot írt alá, amelynek értelmében a közlekedésügyi minisztérium kebelében utépítési bizottságot állítanak össze. Aláírta öfelsege azt a rendelet-törvényt is, amely leegyszerűsíti az utépítési munkálatok megkezdéséhez szükséges formalitásokat.

A Creditul Industrial 7 százalékos kamattal a kölcsön után. Bucurestiből jelentik: Tekintettel arra, hogy a Nemzeti Bank leszállította a leszámlolási kamattal, a Creditul Industrial 7 százalékosban állapította meg az általa felszámlolandó kamattal.

MacDonald leánya Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Tegnap délután repülőgépen a fővárosba érkezett Martha E. Bescu és Sheila MacDonald, a volt angol miniszterelnök leánya, aki apjának belső munkatársa volt.

Öt százalékos kedvezményt kapnak, akik előre kifizetik adójukat. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium intézkedéseket tett, hogy az összes adóhivatalok 5 százalékos kedvezményt nyújtsanak azon adóalanyoknak, akik előre kifizetik adóilletékeiket.

Az árlejtéseken előnyben részesítik a belföldi ipart. Bucurestiből jelentik: Illetékes körökben elhatározást nyert, hogy a nyilvános árlejtéseken a belföldi ipart fogják előnyben részesíteni. Az elhatározást az tette indokolta, hogy az utóbbi időben az árlejtéseken számos külföldi vállalat vett részt és jelentős kiviteli előnyök birtokában sikerrel vette fel a konkurenciát a hazai iparral szemben.

A puder kiválasztása. A puder az arc bőr ápolásának igen fontos kelléke. Részben az arc bőr védelmére szolgál, részben pedig hamvas, egészségesen ható külszint kölcsönöz az arcbőrnek. Szabály az, hogy a zsiros arcbőrhez puder helyett használjunk SULFAMYL kénpuvert.

Orvosi hír. Dr. Kelemen József bucuresti gyermekorvost a „Dr. A. H. Braunstein“ poliklinika (Bucuresti) gyermekosztályának vezetésével bizta meg.

Házasság. Hans Klára (Gizi) Cluj és Ing. Szabo Sirkos Cenanăuți május 19-én, csütörtökön a. u. félháromkor Clujon, Str. Măşurk 30 alatt tartják esküvőjüket, melyen rokonokat, ismerőseket és jóbarátokat szívesen látják. Minden külön értesítés helyett.

Gara Akos szerzői estje. Május huszonekettőnkén, vasárnap este kilenc órakor lesz a Róm. Kath. Gimnázium üdistermében. A gazdag és nívós műsor keretében M. Lévy Ilonka, az ünnepeit énekművésznő, a szerzőnek Goethe, Heine, Lenau és Verlaine versfordításait adja elő nemes művészetével. Bachner György, a külföldön is ismert kiváló dalszerző zenéjével. Tigran Sylvia, a Román Opera népszerű sztárja — külföldi turnéja előtt, — operáriákat és műdalokat énekel. Szabó Zoltán, a Román Opera éreoshangu v. baritonművésze. Ady-dalokkal és áriákkal szerepel. Ránóczy Viola, a Román Opera nagytehetségű ballerínája a szerző eredeti költeményét táncolja el. Bachner György klasszikus zenéjére és legszebb szóló-táncát mutatja be. Buday Erzsike, Mihályffy Irén énektanárnő legtehetségesebb tanítványa áriákkal és műdalokkal szerepel. Bodó György, talentumos fiatal színész a szerző „Boidogtalan faun“ című drámolettjét mutatja be. A nagyszerű műsort Gara Akos konferálja végig eredeti új műsorával. Jegyek elővételben az Újságíróklubban (naponként a. u. félháromtól félőtig) és az előadás napján este hét órától a pénztárnál kaphatók.

STOFE FINE DOROBANTUL

SZÖVETEK

A szabó nagyobb gondot fordít finom szövetből készülő ruha elkészítésére. A ruhának gondosabb lesz a szabása, elegánsabbak a vonalai, tetszetősebb a külseje. Vásároljon szövetet a „DOROBANTUL“ gazdag kollekciójából. Ilyen formán mindig jól szabott ruhája lesz.

Jeszálítják a semmitűszéki tanácsosok nyugdíjazási korhatárát. Bucurestiből jelentik: A semmitűszéki és legfőbb számvevőszéki tanácsosok nyugdíjazási korhatárát rövidesen dekretum útján módosítják, — írják a fővárosi lapok. A tanácsosok korhatára 62, az előadóké 57 év lesz. A dekretum értelmében 11 új semmitűszéki tanácsost fognak kinevezni.

Eljegyzés. Weiszberger Rózsi Tg.-Mures és Rosenblith Sándor Valea lui Mihai Oradea jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Perl Dóri Sighet és Walzer Naftali Carei jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Házasság. Seemann Magda Sibiu és Faragó Pál Oradea házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

Porjesz Vilma Targu-Mures és Amiel Mimon Jeruzsálem házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

A Haggyibor futballszakosztályának vezetősége felkéri összes játékosait és drukereit, akik a deji turára jelentkeztek, hogy vasárnap dében pontosan 1 órakor legyenek az indulásra a klubhelyiség (Str. Stroescu 7/b) előtt.

Román nyelv tanfolyam

Pár hónappal ezelőtt jelent meg Gál Zoltán „Román nyelv tanfolyam“ című könyve s máris sajtó alatt van a második kiadás. Biztató jel, ha egy tankönyv 3-4 hónap alatt sokszoros példányban kerül forgalomba s az iránta való érdeklődés nem hogy csökkenne, hanem állandóan növekedőben van. Gál Zoltán könyvének főerősége épen abban rejlik, hogy a könyv nem egyéb, mint egy kitünően bevált nyelvkurzus írásba foglalt és szelektált anyaga. S akinek komoly szándéka megtanulni a román nyelvet, Gál Zoltán módszere mellett kevés fáradsággal és rövid idő alatt kevesztül is viszi ezen szándékát. A Román nyelv tanfolyam első kiadásából most kerülnek könyvtári forgalomba az utolsó példányok, s pár napon belül sor kerül a második kiadásra, amely — ugy formában mint tartalomban — pontos mása az első kiadásnak. A könyv ára füzve 120 lej, egész vászonkötésben 150 lej. Megrendelhető a szerzőnél: Gál Zoltán, Oradea, Bv. Regele Ferdinand 17-a. Telefon 15-05.

MEYESÜLETI ÉLET

Wizo kulturdelutun. A cluji Wizo kultur-előadássorozatában május 17-én, délután 4 órai kezdettel Bató Lajos tart előadást. Az előadás a helyicsoport helyiségében, Str. Memorandului 13 alatt lesz. A hölgyek pontos megjelenését kéri a vezetőség.

A Goldmark Filharmoniai Társaság (mint az izr. hitközség kulturálisztálya) ezúton is értesíti a zenekar tagjait, hogy holnap, hétfőn este rendes próbát tart, melyre a tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri.

Cionista dienszt. A cluji cionista helyicsoport kultur-előadássorozatában f. hó 18-án, szerdán este Arie Ibn Zahav, a jeruzsálemi gyetem főtájkára tart előadást az ereci közoktatási és kulturviszonyokról. A hét cionista krónikáját Goldschlager Sldonia mondja el. Ibn Zahav az egyetemre és a többi főiskolákra való kijutás praktikus lehetőségeiről is megemlékezik. A helyicsoport vezetősége kéri a szülőket, akik gyermekeiket Palesztinában öhajtták továbbképeztetni, hogy az előadáson megjelenni sziveskedjenek.

Felvilágosítások állampolgársági ügyben

A cluji orthodox zsidó hitközség tanácsadó irodája állampolgársági ügyben felvilágosításokat ad szegénysorsuak és kisegyzisztenciák számára Clujon, Str. Gen. Berthelot 8. sz. alatt.

Vasárnap, május 15-én d. e. 10-1 órakor között.

Hétfőn, május 16-án d. u. 2-5 órakor között.

Kedden, május 17-én d. u. 2-5 órakor között.

Szerdán, május 18-án d. u. 2-5 órakor között.

Csütörtökön, május 19-én d. u. 2-5 órakor között.

Pénteken, május 20-án d. u. 2-5 órakor között.

Nagy változások lesznek a telefonszámságban. Bucurestiből jelentik: A Tempo szerint a telefonszámság vezetőségében rövidesen fontos változások lesznek.

Időjótlat. Lassan emelkedő légnymomás, többnyire derült égboltozat. Enyhe határozatlan irányú légáramlás, emelkedő hőmérséklet. Ma dében a fővárosban 21 fokot mértek.

UROFAN

Gyógyítja a reumát, köszvényét, artritismust, furunkulózist és éreimeszesedést.

UJ KELET Legújabb hírek

Imrédy magyar miniszterelnök ki-jelentette, hogy kormánya hangsúlyozottan jobboldali

Azonban a szélsőjobboldali agitáció megfékezését jelentette be az új magyar miniszterelnök

Budapest, május 14. Délelőtt 12 órakor Korniás elnök megnyitotta a képviselőház ülését, majd ismertették a Darányi-kormány lemondásának és az Imrédy-kormány kinevezésének körülményeit. Ezután Imrédy Béla miniszterelnök tartotta meg beszédét, aki többek között a következőket mondotta:

„Jobboldali politikát kell folytatnom” — Világosan és nemzeti gondolat alapján én a keresztény és nemzeti gondolat alapján állok, de ugyanakkor jobboldali politikát kell folytatnom. A múlt tisztelete mellett meg kell nyitni az evolúció útját, ami pedig elhalt, az már nem tartható fenn. Történelmi forduló előtt állunk, amelynek szele nem topan meg a mi határunknál. Elsősorban a szociális igazságok híve vagyok, ugyanakkor a népi, nemzeti egység gondolata is áthat. A magántulajdon alapján állunk és megvédjük a kötelességét teljesítő tőkét. Külpolitikánk célja a béke fenntartása. Meg kell állapítanunk, hogy a béke lényegét illetően eltérőek a vélemények. Vannak, akik a status quo fenntartásában látják a békét. Mi az igazságos béke létrehozatalára törekszünk. Külpolitikai irányvonalunk változatlan marad. Aktív belpolitikánkon kívül az igaznak bizonyult barátságok fenntartását akarjuk. Olaszország ismerte fel először a magyar barátság értékét.

Az olasz-német és lengyel barátság

A miniszterelnök ezután az olasz-magyar barátságra vetett történelmi visszaillesztést, majd a német-magyar barátságról szólván hangsúlyozta, hogy a két országot számos kapcsolat fűzi össze és érdekösszefüggések elváratlan. Ezután a lengyel-magyar barátságot méltatta, majd kijelentette, hogy Anglia, sőt Franciaország is egyre nagyobb érdekűt tanúsít a dunai kérdések iránt. A kisanatant államok és Magyarország viszonyával kapcsolatban annak a reményének adott kifejezést a miniszterelnök, hogy hosszú tanácskozások után ezek az államok végre rendezni fogják a viszonyt Magyarországgal.

A szélsőjobboldali agitáció le-töréséről beszélt Imrédy

Kormányprogramját illetően Imrédy miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a jobboldali radikális megmozdulásokat le fogja törni. Magyarországon csak egy embernek lehet hűséget esküdni és az a kormányzó. Magyarország kisebbségeiről szólván a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy biztosítani kívánja a kisebbségek jogait, de az igazságot nem fogja törni. Szigorú figyelmeztetést intézett a baloldalhoz ezután és ugyanakkor kijelentette, hogy a lázadás és konok tagadás szellemével soha nem fog lepaktálni. A miniszterelnök

A cluj

Román Operában

FEA POMPONIU,
a bucaresti Opera énekesnője

május 18-án

MANON

május 20-án

FAUST

cimszerepében lép fel
Jegyek az Opera pénztáránál
kaphatók.

beszédét a képviselőház lelkes éjenzéssel fogadta.

Szigoru rendtörvény

Budapest, május 14. A képviselőház mai ülésén az igazságügyminiszter javaslatot terjesztett be az állami és társadalmi rend megővására irányuló büntetőjogi kérdések tárgyában. A javaslat az állami, vagy társadalmi rend ellen izgatásokat a jövőben nem

államfogházzal, hanem börtönnel, sőt fegy-házzal fogja sújtani.

Imrédy Béla rádióbeszéde

Imrédy Béla magyar miniszterelnök, romániai időszámítás szerint este nyolc órakor a magyar rádió mikrofonja előtt részletesen fejtegette ki Magyarország lakossága számára azokat a kormányzati alapelveket, amelyeket a parlament délutáni ülésén elmondott.

A kínaiak feltartóztatták a japán offenzívát és ellentámadásba mentek át

Egymás után verik vissza a kínaiak a japán támadásokat

Bucuresti, május 14. A távolkeleti harc-téren a harcok változatlanul folynak tovább. Sanghai jelentés szerint a Lung-Haj felé vezető vasútvonal mentén megindult japán offenzívát a kínaiak feltartóztatták és egyúttal ellentámadásba mentek át. Ugyancsak sanghai híradás szerint tegnap több, mint 70 japán repülő megtámadta Szuceu városát és bombázta annak katonai célpontjait. Japán repülők egyidejűleg megpróbálták tönkretenni a Lung-Haj vasútvonalat is Kuajte és Kai-feng között. A kínai léghábrító útegek ezt a támadást visszaverték.

A legutóbbi harcok folyamán is titar-

tottak a kínaiak eddigi megszokott taktikájuk mellett. Valahányszor a japánok nagy előkészületeket tesznek és nagyobb csapatösszevonásokat eszközölnek bizonyos területen a döntés kieroszakolása céljából. A kínai csapatok kisebb osztagokra oszla-nak és így kényszerítik ki a japánokat haderőik szétaprózására.

Sanghai jelentés számol be arról is, hogy a japán hadvezetőség tegnap beje-lentette a koncessziós területek idegen követéinek, miszerint általános támadást indít Kiangfu, Honozu és Anvej tartományok ellen, mielőtt is kéri az ottani idegen alattvalók sürgős eltávolítását.

Néhány napon belül megkezdí a katonai törvényszék Corneliu Codreanu perének tárgyalását

A végleges vádiraton dolgozik a katonai vizsgálóbíró

Bucuresti, május 14. Atanasiu kapitány katonai főügyész még az elmúlt héten át-tette a Corneliu Zelea Codreanu elleni elő-készítő vádiratot az ügy egész aktacsomó-jával együtt Dan Pascu katonai vizsgáló-bíró őrnagyhoz, aki kiegészítette a vizs-gálatot újabb súlyos terhelő tényeket ál-lapítva meg Corneliu Zelea Codreanu ter-hére. A vizsgálóbíró őrnagy a legrovidebb időn belül elkészíti a végleges vádiratot, amely a hazaárulás büntetéstől kivül láza-dásra való felbujtás és az állam rendje és biztonsága elleni merénylet vádját emeli Corneliu Zelea Codreanu ellen.

A vizsgálóbíró őrnagy a vádiratot a kato-nai törvényszékhez terjeszti tárgyalási határ-nap kitűzése végett. A fővárosi lapok érte-sülése szerint ez minden késedelem nélkül

meg is történik és a katonai törvényszék néhány napon belül megkezdí a per tárgya-lását.

A Frontul című lap ezzel kapcsolatban a következőket írja:

— Foglalkozásánálküli egyének fantasztikus híreket terjesztettek a napokban, igyekezve elferdíteni Corneliu Codreanu szerepét és az ellene folyó vizsgálattal kapcsolatos helyze-tet. Eppen ezért szükségesnek tartjuk le-szögezni, hogy ez a helyzet semmilyen félre-magyarázást nem tűr. Corneliu Zeleszki Codreanu ügyében a katonai vizsgálóbíró elkészítette a végleges vádiratot. Precizirozhat-juk azt is, hogy a katonai törvényszék rövi-desen kitűzi a tárgyalást. Corneliu Zeleszki Codreanu hazaárulás vádjával állították bírósá-g elé, amely alkalmazni fogja a vonatkozó törvényszakaszban előírt büntetést.

Henlein londoni útja előtt ki-hallgatáson volt Hitlernél

London, május 14. Henlein ma délelőtt újabb megbeszéléseket folytatott az angol politika több személyiségével, sőt megla-togatta a londoni csehszlovák követet is, ezzel is kifejezést adván útja „hivatalos-ságának”. Ezzel kapcsolatban írjuk meg, hogy a prágai kormány hivatalos jelentést tett közzé a késő péntek esti miniszterta-hácsról. A hivatalos jelentés hangsúlyozza, hogy a május utolsó napjaiban kihir-

detésre kerülő kisebbségi statummal kapcsolatban a kérdés időszerű megoldá-sára szélesebb alapot találtak. Ezeket konkrét tárgyalások tárgyává teszik és a törvényhozás útjára bizzák. A hivatalos jelentés szerint a statutum ragaszkodik az érvényben lévő törvényekhez és sem nem-zeti, sem politikai, sem pedig szociális té-ren nem engedi meg a terrort. Kimondja, hogy minden kisebbségi sérelmet meg kell

HAMAR FÁRAD FÁJNAK A LÁBAI

MEG SZÜNIK MINDEN LÁB FÁJDALMA HA

AESCULAP

CSÓBÓTÉNY VIAL KAPHATÓ

CARMEN

CIDŐLERAKATBAN

SAZABALNAVA AZ OÁSZÉS ÁLLAMOKBAN

ROH KIR SZABALOM N° 2402

Kapható: Hoffmann, Erika és Nimberger cipőlerakóban.

torolni, a gazdasági terror eddigi cselek-ményeit nemcsak büntetőjogi eljárással, hanem gazdasági büntetéssel is sújtani kell. A közigazgatásban és hivatalos in-tézményekben a kisebbségi nyelvek telje-sen érvényesülni fognak és ezért az állami és közigazgatási hivatalokban megfelelő számu kisebbségi tisztviselőt neveznek ki.

Párizs, május 14. A Paris Soir úgy értesül, hogy Konrad Henlein Londonba érkezése előtt kihallgatáson jelent meg Berchtsga-denben Hitlerrel és más vezető német politi-kusoknál, akikkel a londoni tanácskozások tárgyát beszélte meg.

Megalakult az új belga kormány

Brüsszel, május 14. Spaak designált mi-niszterelnök ma délelőtt kihallgatáson jelent meg a belga király előtt, aki elfogadta Spaaknak a kormány megalakítására vonat-kozó előterjesztését. A kormány tagjainak számát 15-ről 11-re szállítják le. Spaak a miniszterelnökségen kívül a külügyi tárcát is megtartja.

Petrescu Comnen nép-szövetségi bankettje

Genf, május 14. Ma délelben Petrescu Comnen román külügyminiszter a Hotel de Bergues magyteremben ebédet adott a Népszövetség elnökének, a francia, az an-gol, delegátusok, a Népszövetség főtítká-ra, a kisanatant, valamint a Balkán-szövet-ség állandó népszövetségi delegátusainak tiszteletére. A pezsgőnél Petrescu Comnen pohárköszöntőt mondott és a genfi, vala-mint a népszövetségi szellemre üritette poharát. Munters elnök, a Népszövetség mai munkásságának sikerére emelte poharát, végül Ghapuisat emelkedett szólásra, Petrescu Comnen érdemeit méltatva és II. Károly király egészségére, valamint Ro-mánia fejlődésére üritette poharát.

Legújabb sporthírek

Az Anglia—Németország nemzetközi válo-gatotott futballmérkőzést szombaton délután játszották le a berlini olimpiai stadionban. A mérkőzés félidőjében az angol válogatotott 4:2 arányban vezetett. Lapunk zártáig a mérkő-zés végeredményéről nem sikerült értesülést szereznünk.

Von Cramot, a németek világhíri tenisz-játékosát pár héttel ezelőtt a közérkelesők megsértése miatt letartóztatták. Von Cramot ma egyévi börtönrre ítélték.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. szomszédos Cluj, Strada Baron L. Pog 18. Telefonszám: 18-66.

Ha nem tudod
pártot ki van
No. 224713

10. Atelec
Havonta
örve 600
toldat:
félóvre

Hírdele
„Clj
szerep
a k
OTTAS

Mit bizonyít az állampolgár

Iorga professzor la-nesc, legutóbbi számú revízió menetével fogl-számadatokat közel 1 felülvizsgálásának el-ezekről merőben té-ven le.

Ugy tudja a Neamu-don például 1500. Tim-ben semmisítették me-tott zsidók állampolgá-Ezzel szemben az-kétezer, vagy ezerötsz-semmisítéséről van sz-olyan esetekre vonatko-állampolgársági lajst-nyújtottak be okmány-igazolására.

Következik ebből, h-misoaran amnyi száz, bitorolta minden törv-állampolgári jogokat? Szó sincs róla. Az igazság az, hog-gári lajstromok össze-telt el immár. Az elr-pedig dús aratása vo-vizió lázadás a hozzák-volt idejük arra, hogy-ka! igazolják az elköl-való távolmaradását. Nem kevésbé nagy-kivándorlók száma is, különösképpen erőtelje-Transilvaniából, röleg-ezek az emigránsok-mányáikat. De férj-aki miután férje utá-élvez nem adott be-lampolgárságának me-Ezeket a tényeket-minden statisztikának-állampolgárságot szer-fogja összeállítani.

A magyar kse

Darányi elment, az-között s ez a bemut-meg mángyárt — nem-megnyugtatólag hat-Magyarország fölött-kormányelnök bent a-közásakor, ha nem k-késégtelen sikert az-eddig külföldről érte-mányelnök szerencs-hangját és szeren-nívóját.

Ez a mondanivaló a-nyi jeles, felszín és a-pentyűkkel a köztud-eseleti mélységű, p-férfiásan mérsékelt-nások ezek — isméte-heves izásra jőzanit-sen hatnak, rokonsze-a között mondanivaló-szenvesen, mert épp-az elfogadhatatlan-fogadásra talál, ha-az érület egyensúly-győző erejét.

A bemutatkozott-szombat délelőt elh-esolatban az előbbi-szövegni. Ezután vis-ez ísmét az idők jele-vizsgáljuk közlése-lyeg a magyarorszá-jelentős lépéssel ism-uton, amelyek az áll-met és ojasz állam-zatokban keresi.

Mindenesetre ezen-kormányelnök mind-radalmság nélkül-nek eltőkét, szigo-azonban mégis az-meg, amelyek előbb-ahogy az új magy-